رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

Shqip | ألباني | إِقَامَةُ البَرَاهِينِ عَلَى حُكْمِ مَنِ اسْتَغَاثَ بِغَيرِ اللهِ

Parashtrimi i argumenteve mbi gjykimin ndaj atij që i kërkon ndihmë dikujt tjetër përveç Allahut

Autori: Hoxha i nderuar
Abdulaziz ibn Abdullah ibn Baz

ⓒ جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات ، ١٤٤٨هـ

ابن باز، عبدالعزيز
إقامة البراهين على حكم من استغاث بغير الله - ألباني. /
عبدالعزيز ابن باز - ط١. .- الرياض ، ١٤٤٨هـ
٦٩ ص ؛ ..سم

رقم الإيداع: ١٤٤٨/٣٥٢٠
ردمك: ٦-٣٧٦-٥١٧-٦٠٣-٩٧٨

إِقَامَةُ البَرَاهِينِ عَلَى
حُكْمِ مَنِ اسْتَغَاثَ بِغَيرِ اللهِ

Parashtrimi i argumenteve mbi gjykimin ndaj atij që i kërkon ndihmë dikujt tjetër përveç Allahut

لِسَمَاحَةِ الشَّيْخِ العَلَّامَةِ
عَبْدِ العَزِيزِ بْنِ عَبْدِ اللهِ بْنِ بَازٍ
رَحِمَهُ اللهُ

Autori: Hoxha i nderuar
Abdulaziz ibn Abdullah ibn Baz

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Broshura e dytë: Rreth gjykimit të kërkimit të ndihmës nga Pejgamberi ﷺ

Çdo lavdërim i takon Allahut, ndërsa salavatet dhe selamet ia dërgojmë të Dërguarit të Allahut, familjes, shokëve dhe atyre që ecin sipas udhëzimit të tij.

Gazeta kuvajtiane “el-Muxhteme” në numrin e saj 15, të botuar më 19/4/1390 h., publikoi disa vargje me titull: "Në përvjetorin e lindjes së Pejgamberit të nderuar". Këto vargje përmbanin pjesë ku i kërkohej ndihmë dhe përkrahje Pejgamberit ﷺ; për t’i ardhur në ndihmë umetit, për ta ndihmuar dhe për ta çliruar nga përçarja dhe mospajtimet. Autorja e këtyre vargjeve quhej Amine. Ja një pjesë nga vargjet e lartpërmendura:

O i dërguari i Allahut, dil në ndihmë të një bote... që ndez luftën dhe përvëlohet nga flaka e saj.

O i dërguari i Allahut! Shpëtoje umetin... të cilit në errësirat e dyshimit i është tejzgjatur nata.

O i dërguari i Allahut, dili në ndihmë umetit... të cilit në labirintet e pikëllimit i ka humbur vizioni.

Deri tek fjala e saj:

Përshpejtoje ndihmën, ashtu si e përshpejtove atë... ditën e Bedrit, kur iu lute Zotit.

Atëherë poshtërimi u shndërrua në fitore madhështore... Vërtet, Allahu ka ushtri që nuk i

shihni.

Kështu, kjo shkrimtare ia drejton thirrjen dhe lutjen e saj për ndihmë Profetit -sal-lallahu alejhi ue sel-lem!-, duke i kërkuar atij t'i dalë në ndihmë umetit me përshpejtimin e fitores, duke harruar — ose duke mos ditur — se fitorja është vetëm në dorën e Allahut, e jo në dorën e Profetit -sal-lallahu alejhi ue sel-lem!- e as në dorën e dikujt tjetër prej krijesave, ashtu siç ka thënë Allahu i Lartësuar në Librin e Tij të qartë:)

﴿...وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾

"Vërtet, fitorja është vetëm nga Allahu, i Plotfuqishmi dhe i Urti." (Al Imran, 126) Gjithashtu, Allahu i Madhërishëm thotë:

﴿إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِنْ بَعْدِهِ...﴾

"Nëse ju ndihmon Allahu, s'ka kush t'ju mposhtë e, nëse ju lë pa ndihmën e Tij, kush është ai që do t'ju ndihmojë, përveç Tij?!" (Al Imran, 160)

Ky veprim, që përfshin lutjen dhe kërkimin e ndihmës gjatë vështirësive, nevojave dhe krizave, është kushtim i një lloji prej llojeve të adhurimit dikujt tjetër pos Allahut të Lartësuar. Është e ditur me tekst dhe konsensus: se një gjë e tillë nuk lejohet; dhe se Allahu i Madhëruar i krijoi krijesat për të adhuruar Atë, dhe i dërgoi të dërguarit dhe i

shpalli Librat për ta sqaruar këtë adhurim dhe për të thirrur drejt tij, siç thotë Allahu i Lartësuar:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴿٥٦﴾﴾

"Xhindet dhe njerëzit i kam krijuar vetëm që të Më adhurojnë." (Edh Dharijat, 56) Allahu i Lartësuar thotë:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ...﴾

"Çdo populli Ne i çuam një të dërguar (që u thoshte): 'Adhuroni Allahun dhe ruhuni nga idhujt!...'" (En Nahl, 36) Allahu i Lartësuar thotë gjithashtu:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴿٢٥﴾﴾

"Ne nuk kemi çuar asnjë të dërguar para teje, që të mos i kemi shpallur se: 'S'ka zot tjetër përveç Meje, andaj më adhuroni (vetëm) Mua!'" (El Enbija, 25) Gjithashtu, Zoti i Lartmadhërishëm ka thënë:

﴿الر كِتَابٌ أُحْكِمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ﴿١﴾ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنَّنِي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ﴿٢﴾﴾

"Elif Lám Râ. Ky është një Libër, vargjet e të cilit janë radhitur mrekullueshëm dhe janë parashtruar me hollësi nga ana e Një të Urti të Gjithëdijshëm.

Adhuroni vetëm Allahun, sepse unë (Muhamedi) jam për ju një paralajmërues dhe përgëzues prej Tij" (Hud, 1, 2)

Allahu i Lartësuar e sqaroi në këto ajete të qarta

se Ai nuk i krijoi xhinët dhe njerëzit veçse për të adhuruar vetëm Atë, pa ortak; dhe sqaroi se i dërgoi të dërguarit për të urdhëruar njerëzimin për përmbushjen e këtij adhurimi dhe për t'i ndaluar nga bërja e gjërave që bien ndesh me të; gjithashtu i Lartmadhëruari njoftoi se i ka bërë të qarta ajetet e Librit të Tij dhe i ka shpjeguar hollësisht, në mënyrë që të mos adhurohet askush tjetër përveç Tij.

Dihet se adhurimi nënkupton: njësimin e Allahut të Lartësuar me adhurim dhe bindje ndaj Tij, duke zbatuar urdhrat dhe duke braktisur ndalesat e Tij. Allahu ka urdhëruar dhe ka lajmëruar për këtë në shumë ajete; ndër të cilat veçojmë: fjalën e Allahut të Lartësuar:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ...﴾

"E megjithatë, ata qenë urdhëruar vetëm që të adhuronin Allahun me përkushtim të sinqertë, duke qenë në fenë e pastër (të Ibrahimit)..." (El Bejineh, 5) Po ashtu, fjala tjetër e Tij:

﴿وَقَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ...﴾

"Zoti yt ka urdhëruar, që të mos adhuroni askënd tjetër përveç Atij..." (El Isra, 23) Gjithashtu fjala e Allahut të Lartësuar:

﴿إِنَّآ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ فَٱعۡبُدِ ٱللَّهَ مُخۡلِصٗا لَّهُ ٱلدِّينَ ۝٢ أَلَا لِلَّهِ ٱلدِّينُ ٱلۡخَالِصُۚ وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ مَا نَعۡبُدُهُمۡ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلۡفَىٰٓ إِنَّ

ٱللَّهَ يَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡ فِي مَا هُمۡ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَنۡ هُوَ كَٰذِبٞ كَفَّارٞ ٣﴾

"Njëmend, Ne ta kemi zbritur ty Librin me të vërtetën. Andaj adhuro vetëm Allahun dhe përkushtoju Atij me sinqeritet!"

"Vetëm Allahut i takon adhurimi i vërtetë. Sa për ata që marrin mbrojtës të tjerë, përveç Tij, duke thënë: 'Ne u lutemi atyre vetëm që të na afrojnë tek Allahu', Allahu me siguri që do t'i gjykojë për mospajtimet që kanë pasur. Vërtet, Allahu nuk e udhëzon atë që është gënjeshtar e mohues." (Ez Zumer, 2-3)

Ajetet që përçojnë këtë kuptim janë të shumta; të gjitha tregojnë se është obligim që adhurimi t'i kushtohet sinqerisht vetëm Allahut dhe të braktiset adhurimi i çdokujt tjetër përveç Tij, qoftë ai profet apo dikush tjetër.

Pa dyshim se lutja është prej llojeve më të rëndësishme dhe më gjithëpërfshirëse të adhurimit; prandaj duhet të jetë e gjitha e sinqertë vetëm ndaj Allahut, ashtu siç ka thënë Allahu i Lartësuar:

﴿فَادۡعُوا ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ وَلَوۡ كَرِهَ ٱلۡكَٰفِرُونَ ١٤﴾

"Andaj, lutjuni Allahut duke qenë të sinqertë në adhurimin e Tij, edhe nëse këtë e urrejnë jobesimtarët!" (Gafir, 14) Gjithashtu Allahu i

Lartmadhëruar thotë:

﴿وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴿١٨﴾﴾

"Xhamitë i janë kushtuar vetëm Allahut, prandaj mos iu lutni askujt krahas Allahut!" (El Xhin, 18) Ky udhëzim në lidhje me njësimin e Allahut në lutje i përfshin të gjitha krijesat, pejgamberët dhe të tjerët; Allahu i Lartësuar thotë:

﴿وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِن فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِّنَ ٱلظَّٰلِمِينَ﴿١٠٦﴾﴾

"Përveç Allahut, mos iu lut tjetërkujt nga ata që nuk të sjellin as dobi, as dëm. Nëse do ta bëje këtë, atëherë, ti do të ishe vërtet keqbërës." (Junus, 106) Këto fjalë i drejtohen Profetit ﷺ, ndonëse dihet se Allahu i Madhëruar e ka ruajtur atë nga shirku (idhujtaria); mirëpo qëllimi me këtë është paralajmërimi i të tjerëve. Pastaj i Lartmadhërishmi tha:

﴿وَلَا تَدْعُ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَنفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِنَ الظَّالِمِينَ﴿١٠٦﴾﴾

"Përveç Allahut, mos iu lut tjetërkujt nga ata që nuk të sjellin as dobi, as dëm. Nëse do ta bëje këtë, atëherë, ti do të ishe vërtet keqbërës." (Junus, 106) Këto fjalë i drejtohen Profetit ﷺ, por qëllimi këtu është paralajmërimi i të tjerëve; sepse është e ditur se Zoti i Madhëruar e ka ruajtur të Dërguarin e Tij

nga shirku (idhujtaria). Pastaj Zoti e ashpërsoi ndalesën dhe paralajmërimin, dhe tha:

﴿...فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِنَ الظَّالِمِينَ﴾

"Nëse do ta bëje këtë, atëherë, ti do të ishe vërtet keqbërës." Padrejtësia, kur përmendet e paspecifikuar, nënkupton shirkun e madh, ashtu siç thotë Allahu i Lartësuar:

﴿...وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾

"Jobesimtarët janë keqbërësit e vërtetë." (El Bekare, 254) Allahu i Lartësuar gjithashtu thotë:

﴿...إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ﴾

"Pa dyshim, idhujtaria është një padrejtësi shumë e madhe." (Lukman, 13) Sikur më i nderuari i bijve të Ademit (Profeti Muhamed, paqja dhe bekimi i Allahut qofshin mbi të!) t'i lutej dikujt tjetër pos Allahut, do të ishte prej të padrejtëve; e atëherë ç'të thuhet për të tjerët?!

Nga këto ajete dhe të tjera si ato kuptohet se lutja drejtuar dikujt tjetër përveç Allahut — qofshin ata të vdekur, pemë, idhuj...etj — është shirk ndaj Allahut të Madhëruar dhe bie ndesh me njësimin e Allahut në adhurim, i cili është qëllimi për të cilin Allahu i ka krijuar xhinët dhe njerëzit, i ka dërguar të dërguarit dhe i ka zbritur librat; si dhe është në kundërshtim me kuptimin e: La ilahe il-lallah; e cila mohon adhurimin për këdo tjetër përveç Allahut

dhe e pohon atë vetëm për Allahun. Allahu i Madhëruar ka thënë:

﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدۡعُونَ مِن دُونِهِۦ هُوَ ٱلۡبَٰطِلُ وَأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡعَلِيُّ ٱلۡكَبِيرُ ٦٢﴾

"Kjo është kështu, sepse Allahu është e Vërteta (i vetmi që meriton të adhurohet), kurse gjithçka që adhurohet përveç Tij, është e pavërteta. Dhe, pa dyshim, Allahu është më i Lartësuari dhe më i Madhërishmi." (El Haxh, 62)

Kjo është baza dhe themeli i fesë dhe adhurimet nuk janë të vlefshme e të pranuara veç pasi të jetë e saktë kjo bazë, siç thotë Allahu i Lartësuar:

﴿وَلَقَدۡ أُوحِيَ إِلَيۡكَ وَإِلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكَ لَئِنۡ أَشۡرَكۡتَ لَيَحۡبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ٦٥﴾

"Me të vërtetë, të është shpallur ty (o Muhamed), si dhe atyre që kanë qenë para teje: 'Nëse i shoqëron Allahut diçka tjetër (në adhurim), me siguri që punët e tua do të zhvlerësohen dhe do të jesh ndër të humburit.'" (Ez Zumer, 65) Po ashtu, i Madhërishmi thotë:

﴿...وَلَوۡ أَشۡرَكُواْ لَحَبِطَ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ﴾

"Por, nëse ata adhurojnë zota të tjerë, do t'u humbë çdo gjë nga ajo që kanë bërë." (El Enam, 88)

Nga sa u përmend më sipër, bëhet e qartë se feja islame dhe dëshmia: (se s'ka të adhuruar me të

drejtë përveç Allahut) kanë dy baza madhore:

Njëra prej tyre: që të adhurohet vetëm Allahu, pa i shoqëruar Atij asgjë; kështu që kush i lutet të vdekurve, qofshin ata profetë apo të tjerë, ose u lutet idhujve, ose pemëve, ose gurëve, ose krijesave të tjera; ose kërkon ndihmë prej tyre; ose afrohet tek ata nëpërmjet kurbaneve dhe zotimeve; ose ua kushton namazin apo u bën sexhde atyre; ai i ka marrë ata për zota përveç Allahut, i ka bërë ata të barabartë me të Madhëruarin dhe të Lartësuarin, dhe e ka kundërshtuar e mohuar kuptimin e dëshmisë "La ilahe il-la Allah".

E dyta: që të mos adhurohet Allahu i Lartësuar veçse sipas sheriatit të Profetit dhe të Dërguarit të Tij ﷺ. Prandaj, kush shpik në fe atë që Allahu nuk e ka lejuar, ai nuk e përmbush kuptimin e dëshmisë se Muhamedi ﷺ është i Dërguari i Allahut; vepra e tij nuk i sjell dobi dhe nuk i pranohet tek Allahu. Allahu i Lartësuar thotë:

﴿وَقَدِمْنَا إِلَى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُورًا﴿٢٣﴾﴾

"Dhe Ne do t'u qasemi veprave që kanë bërë ata dhe do t'i shndërrojmë në pluhur e hi." (El Furkan, 23) Me veprat e përmendura në ajet nënkuptohen veprat e atij që vdes duke i bërë shok Allahut të Madhëruar."

Në këtë përfshihen gjithashtu: veprat e shpikura në fe që Allahu nuk i ka lejuar; ato Ditën e Kiametit

do të jenë si pluhur i shpërndarë, ngase nuk përputhen me Ligjin e Tij të pastër, siç ka thënë Profeti ﷺ:

«مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ».

"Kushdo që shpik në çështjen (fenë) tonë diçka që nuk është e saj, ajo gjë është e refuzuar." Unanimisht i saktë.

Për ta përmbledhur atë që thamë: kjo shkrimtare ia ka drejtuar thirrjen e saj për ndihmë dhe lutjen e saj të Dërguarit të Allahut, duke treguar indiferencë ndaj Zotit të botëve, i Cili ka në dorë fitoren, dëmin dhe dobinë, e askush tjetër, veç Tij, nuk ka në dorë asgjë prej tyre.

Nuk ka dyshim se kjo është padrejtësi e madhe dhe e rëndë. Allahu ka urdhëruar që t'i lutemi Atij, u ka premtuar atyre që i luten se do t'u përgjigjet, dhe i ka kërcënuar ata që tregohen mendjemëdhenj e nuk e lusin Allahun, me hyrje në Xhehenem, sikurse ka thënë:

﴿وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾﴾

"Zoti juaj ka thënë: 'Lutmuni Mua, se do t'ju përgjigjem! Me të vërtetë, ata që tregohen mendjemëdhenj e nuk duan të Më adhurojnë, do të hyjnë në Xhehenem të poshtëruar'" (Gafir, 60) D.m.th: të përbuzur e të poshtëruar. Ky ajet fisnik

dëshmon se lutja është vetë adhurimi dhe se ai që tregohet mendjemadh e nuk e lut Allahun, vendbanimi i tij është Xhehenemi. Nëse e tillë është gjendja e atij që u tregua mendjemadh ndaj lutjes drejtuar Allahut, atëherë si do të jetë gjendja e atij që i lutet dikujt tjetër përpos Tij dhe i kthen shpinën Atij, ndërkohë që Ai është afër, Zotërues i çdo gjëje dhe i Fuqishëm mbi çdo gjë, sikurse ka thënë:

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ١٨٦﴾

"Kur robërit e Mi (besimtarë) të pyesin për Mua, (thuaju se) Unë jam afër, i përgjigjem lutjeve të lutësit, kur ai më lutet Mua. Prandaj, le t'i përgjigjen thirrjes Sime dhe le të më besojnë Mua, për të qenë në rrugë të drejtë." (El Bekare, 186) Profeti ﷺ në hadithin e saktë na tregon se lutja është vetë adhurimi, ai i tha kushëririt të tij Abdullah ibn Abasit (Allahu qoftë i kënaqur me të dy!):

«احْفَظِ اللهَ يَحْفَظْكَ، احْفَظِ اللهَ تَجِدْهُ تُجَاهَكَ، إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللهَ، وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللهِ».

"Ruaje Allahun, që Ai të të ruajë ty! Ruaje Allahun, që ta kesh pranë! Kur të lypësh, lypi Allahut e, kur të kërkosh ndihmë, kërko nga Allahu!" [Hadithin e shënojnë Tirmidhiu dhe të tjerë]

Po kështu ka thënë:

«مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَدْعُو لِلَّهِ نِدًّا؛ دَخَلَ النَّارَ».

“Ai që vdes duke i bërë Allahut shok, do të hyjë në Zjarr.” (Hadithin e shënon Buhariu) Në dy Sahihët transmetohet nga Profeti ﷺ se është pyetur: “Cili është gjynahu më i madh?” Ai tha:

«أَنْ تَجْعَلَ لِلَّهِ نِدًّا وَهُوَ خَلَقَكَ».

"T’i bësh Allahut rival, ndërkohë që Allahu është Ai që të ka krijuar." Rival quhet ai që është i njëjtë dhe i barabartë. Prandaj, kushdo që i lutet dikujt tjetër përveç Allahut, ose i kërkon atij ndihmë a shpëtim, ose zotohet në emër të tij, ose ther kurban në emër të tij, ose i kushton atij diçka nga format e adhurimit, përveç atyre që kemi përmendur më lart, e ka bërë atë rival me Allahun, qoftë ai profet, evlija, engjëll, xhind, idhull, apo ndonjë krijesë tjetër.

Këtu mund të thotë dikush: Cili është gjykimi për t’i kërkuar njeriut të gjallë që e ke pranë diçka që është përbrenda mundësive të tij, si dhe për të kërkuar ndihmë prej tij në çështjet fizike që ai i përballon? Përgjigjja: Kjo nuk bën pjesë në shirk (idhujtari), por është prej çështjeve të zakonshme të lejuara ndër muslimanët, siç ka thënë Allahu i Madhërishëm lidhur me tregimin e Musait (paqja qoftë mbi të!):

﴿...فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِى مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِى مِنْ عَدُوِّهِ...﴾

"Ai i grupit të vet i kërkoi ndihmë kundër atij që i përkiste popullit armik." (El Kasas, 15) Ashtu siç i Madhërishmi thotë edhe lidhur me tregimin e Musait (paqja qoftë mbi të!):

﴿فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ...﴾

"Musai doli prej qytetit i frikësuar, duke pritur se ç'do të ndodhte..." (El Kasas, 21) Ashtu siç njeriu kërkon ndihmë nga shokët e tij në luftë, po ashtu edhe në çështje të tjera që u ndodhin njerëzve, në të cilat kanë nevojë për njëri-tjetrin.

Allahu i Lartësuar e ka urdhëruar Profetin e Tij ﷺ që t'ia bëjë me dije umetit të tij se ai (profeti) nuk ka kurrfarë mundësie t'i bëjë dobi a dëm askujt; dhe lidhur me këtë Allahu i Madhërishëm e i Lartësuar ka thënë:

﴿قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ۝٢٠ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ۝٢١﴾

"Thuaj (o Muhamed): "Unë i lutem vetëm Zotit tim dhe nuk i shoqëroj Atij askënd (në adhurim)".

"Thuaj: 'Unë nuk mund t'ju largoj ndonjë dëm e as t'ju sjell ndonjë dobi'". (El Xhin, 21, 22) Allahu i Lartësuar thotë:

﴿قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝١٨٨﴾

"Thuaj: 'Unë nuk mund t'i sjell vetes as dobi, as

dëm, përveçse aq sa dëshiron Allahu. Sikur ta dija të padukshmen, do t'i shumoja të mirat dhe nuk do të më prekte asnjë e keqe. Unë jam vetëm paralajmërues dhe sjellës i lajmeve të mira për njerëzit që besojnë'". (El Araf, 188)

Ajetet që përmbajnë këtë kuptim janë të shumta.

Dihet se Profeti ﷺ nuk i lutet askujt tjetër përveç Zotit të tij; siç është vërtetuar se ai, në ditën e Bedrit, i përgjërohej Allahut, kërkonte prej Tij fitoren kundër armikut të tij dhe këmbëngulte në këtë, duke thënë: "O Zot! Përmbushe për mua atë që më premtove." Derisa Ebu Bekri es-Siddik (Allahu qoftë i kënaqur me të) tha: "Mjafton, o i Dërguari i Allahut, se Allahu do ta përmbushë për ty atë që të ka premtuar." Dhe Allahu i Madhëruar, lidhur me këtë, shpalli fjalën e Tij:

﴿إِذۡ تَسۡتَغِيثُونَ رَبَّكُمۡ فَٱسۡتَجَابَ لَكُمۡ أَنِّي مُمِدُّكُم بِأَلۡفٖ مِّنَ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ مُرۡدِفِينَ ٩﴾

"Ju kërkuat ndihmë nga Zoti juaj e Ai ju përgjigj: 'Unë do t'ju ndihmoj me një mijë engjëj të cilët do të vijnë njëri pas tjetrit'". (El Enfal, 9), Allahu i Lartësuar, në këto ajete, ua përkujtoi kërkimin e tyre për ndihmë dhe njoftoi se iu përgjigj atyre, e i ndihmoi me engjëj, për t'i përgëzuar me fitoren dhe për t'u dhënë qetësi. Ai gjithashtu sqaroi se fitorja nuk është prej engjëjve, por është fitore nga ana e Tij. Pastaj i Lartësuari tha:

﴿وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ...﴾

"Fitorja vjen vetëm nga Allahu..." (Al Imran, 126), Gjithashtu, Allahu i Madhërishëm thotë:

﴿وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴿١٢٣﴾﴾

"Allahu ju ndihmoi në Bedër, kur qetë të pafuqishëm, andaj frikësojuni Allahut, për të qenë falënderues." (Al Imran, 123) Allahu i Lartësuar sqaroi në këtë ajet se Ai u dha atyre fitoren në ditën e Bedrit; kështu kuptohet se gjithçka që Ai u dha prej armëve dhe forcës, si edhe përforcimi i tyre me engjëj, janë të gjitha prej shkaqeve të fitores, të lajmit të gëzuar dhe të qetësimit të zemrave; por fitorja nuk është prej tyre; ajo vjen vetëm nga Allahu. Si guxon kjo shkrimtare, apo kushdo tjetër, t'ia drejtojë thirrjen e saj për ndihmë dhe kërkesën për fitore Profetit ﷺ, duke e shmangur Zotin e botëve, Zotëruesin e çdo gjëje dhe të Plotfuqishmin mbi çdo gjë?!

Pa dyshim se kjo bën pjesë ndër format më të shëmtuara të padituris ë, madje ndër format më të mëdha të idhujtarisë. Prandaj, është obligim për autoren që të pendohet te Allahu — i Madhërishëm — me një pendim të sinqertë. E pendimi i sinqertë është ai që përmbush disa kritere, e ato janë: Së pari: Keqardhja për atë që ka bërë. E dyta: Heqja dorë nga ajo që ka bërë. E treta: Vendosmëria për të mos iu kthyer më kurrë atij mëkati, në shenjë

madhërimi dhe sinqeriteti ndaj Allahut, dhe duke përmbushur urdhrin e Tij e duke u ruajtur nga gjërat që i ka ndaluar; kjo është pendesa e sinqertë. E katërta: kur padrejtësia bëhet ndaj krijesave, në këtë rast duhet t'i japë të drejtën atij që i takon, ose t'i kërkojë t'ia bëjë hallall.

Allahu i urdhëroi robërit e Tij që të pendohen dhe u premtoi se do ua pranojë pendimin, siç thotë i Lartësuari:

﴿وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴿٣١﴾﴾

"Të gjithë ju, o besimtarë, kthehuni tek Allahu të penduar, që të arrini shpëtimin!" (En Nur, 31), E për të krishterët, tha:

﴿أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴿٧٤﴾﴾

"Përse ata nuk kthehen me pendesë tek Allahu e t'i kërkojnë falje Atij?! Allahu është Falës dhe Mëshirëplotë!" (El Maide, 74) Allahu i Lartësuar thotë:

﴿وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا﴿٦٨﴾ يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا﴿٦٩﴾ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴿٧٠﴾﴾

"Dhe ata që, pos Allahut, nuk adhurojnë zot tjetër, nuk vrasin njeri, gjë që Allahu e ka ndaluar, përveçse me të drejtë dhe që nuk bëjnë kurvëri. E

kush i bën këto, do të marrë gjynahe.

Ndëshkimi do t'i dyfishohet në Ditën e Kiametit dhe ai do të qëndrojë përherë në këtë fatkeqësi i poshtëruar.

Përjashtim bën ai që pendohet, beson dhe punon vepra të mira. Një njeriu të tillë Allahu ia ndërron veprat e këqija në të mira. Allahu është Falës e Mëshirëplotë." (El Furkan, 68-70), Allahu i Lartësuar thotë:

﴿وَهُوَ الَّذِى يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ﴿٢٥﴾﴾

"Ai e pranon pendimin e robërve të Vet, i fal gjynahet dhe i di të gjitha çfarë punoni ju." (Esh Shura, 25)

Është vërtetuar nga i Dërguari i Allahut, Muhamedi ﷺ se ka thënë:

«الإِسْلَامُ يَهْدِمُ مَا كَانَ قَبْلَهُ، وَالتَّوْبَةُ تَجُبُّ مَا كَانَ قَبْلَهَا».

"Islami i rrëzon gjynahet e kaluara, dhe pendimi i shlyen gjynahet e mëparshme."

I kam shkruar këto fjalë të shkurtra, për shkak të rrezikut të madh të shirkut (idhujtarisë), ngase ai është mëkati më i madh, nga droja se mos mashtrohen me atë që ka dalë nga kjo shkrimtare, si dhe për të përmbushur detyrimin e këshillimit për Allahun dhe për robërit e Tij. E lus Allahun e Lartësuar t'i bëjë të dobishme për ne këto fjalë, të përmirësojë gjendjen tonë dhe gjendjen e mbarë muslimanëve, të na begatojë të gjithëve me kuptim

të drejtë në fe dhe me qëndrueshmëri në të, dhe të na ruajë ne dhe muslimanët nga të këqijat e vetvetes dhe nga të këqijat e veprave tona. Padyshim Ai është i Denjë dhe i Plotfuqishëm për këtë.

Salavatet, selamet dhe bekimet qofshin për robin dhe të Dërguarin e Tij, Profetin tonë, Muhamedin, familjen dhe shokët e tij!

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Broshura e tretë.

Rreth gjykimit të kërkimit të ndihmës prej xhinëve dhe djajve dhe zotimit për ta.

Nga Abdulaziz ibn Abdullah ibn Bazi, drejtuar gjithë muslimanëve që e lexojnë këtë shkrim, Allahu më dhëntë mua dhe atyre vullnet për t'u kapur fort pas fesë së Tij dhe për të qëndruar të palëkundur në të. Amin.

Paqja, mëshira dhe bekimet e Allahut qofshin mbi ju!

Disa prej vëllezërve më pyetën në lidhje me atë që bëjnë disa injorantë që i luten dikujt tjetër përveç Allahut dhe i kërkojnë ndihmë në çështje madhore; si, për shembull, i luten xhinëve dhe kërkojnë prej tyre ndihmë, bëjnë zotime dhe kurbane në emër të tyre. Një nga këto gjëra që ata bëjnë është edhe shprehja: (O shtatëshja), domethënë: shtatëshja e krerëve të xhinëve; merreni atë, thyejani kockat, pijani gjakun, gjymtojeni; o ju të shtatët, bëjini atij kështu e ashtu! Ose shprehja e disave prej tyre: "Merreni atë, o xhinnët e drekës, o xhinnët e pasdrekës". Kjo haset shumë në disa krahina jugore. Ndër gjërat që hyjnë në këtë çështje janë: lutja drejtuar të vdekurve nga profetët, të devotshmëve dhe të tjerëve, si dhe lutja

drejtuar engjëjve dhe kërkimi i ndihmës prej tyre. Të gjitha këto dhe raste të ngjashme me to i gjen te shumë prej atyre që pretendojnë se janë muslimanë, për shkak të padijes dhe pasimit të atyre që i kanë paraprirë; madje disa e marrin të lehtë këtë dhe arsyetohen duke thënë: Kjo është diçka që del vetevetiu nga goja; nuk e kemi për qëllim e as e besojmë.

Më pyeti gjithashtu për gjykimin e martesës me ata që janë të njohur për këto vepra, për mishin e kafshëve që ata therin, për faljen e xhenazes së tyre dhe faljen e namazit pas tyre, si edhe për besimin në atë që thonë sharlatanët dhe fallxhorët; si p.sh. ai që pretendon se e njeh sëmundjen dhe shkaqet e saj vetëm nga hedhja e një vështrimi mbi rrobat që kanë prekur trupin e të sëmurit, si çallma, pantallonat, mbulesa e gruas e të ngjashme me to.

Përgjigjja: Çdo lavdërim i takon vetëm Allahut, ndërsa salavatet dhe selamet qofshin për atë, pas të cilit nuk ka profet, për familjen dhe shokët e tij dhe ata që ndjekin rrugën e tyre deri në Ditën e Gjykimit.

Vërtet Allahu i Lartësuar i krijoi xhinët dhe njerëzit që ta adhurojnë Atë, dhe të mos adhurojnë asgjë tjetër pos Tij, dhe ta veçojnë Atë me lutje dhe kërkimshpëtim, me kurban dhe zotim dhe me të gjitha adhurimet. Ai i dërgoi të dërguarit e Tij me këtë mision, i urdhëroi që ta përmbushin atë dhe

shpalli Librat qiellorë, më i madhërishmi prej të cilëve është Kurani i madhërishëm, për ta sqaruar këtë çështje dhe për të ftuar njerëzimin në të, si dhe për t'i paralajmëruar ata nga idhujtaria dhe nga adhurimi i dikujt tjetër pos Tij. Ky është themeli i themeleve dhe baza e fesë dhe e besimit; kjo është domethënia e dëshmisë se s'ka të adhuruar përveç Allahut, dhe kuptimi i vërtetë i: nuk ka të adhuruar me të drejtë përveç Allahut. Ajo mohon hyjnitetin dhe adhurimin për këdo tjetër përveç Allahut, dhe e pohon vetëm për Allahun, e jo për ndonjë tjetër nga të gjitha krijesat. Argumentet për këtë, nga Libri i Allahut dhe Suneti i të Dërguarit të Tij ﷺ, janë të shumta; prej tyre është Fjala e Allahut të Lartmadhëruar:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

"Xhindët dhe njerëzit i kam krijuar vetëm që të Më adhurojnë." (Edh Dharijat, 56) Gjithashtu fjala e Allahut të Lartësuar:

﴿وَقَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ...﴾

"Zoti yt ka urdhëruar, që të mos adhuroni askënd tjetër përveç Atij..." (El Isra, 23) Po ashtu, fjala e Tij:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ...﴾

"E megjithatë, ata qenë urdhëruar vetëm që të adhuronin Allahun me përkushtim të sinqertë,

duke qenë në fenë e pastër (të Ibrahimit)..." (El Bejineh, 5) Po ashtu, fjala e Tij:

﴿وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴿٦٠﴾﴾

"Zoti juaj ka thënë: 'Lutmuni Mua, se do t'ju përgjigjem! Me të vërtetë, ata që tregohen mendjemëdhenj e nuk duan të Më adhurojnë, do të hyjnë në Xhehenem të poshtëruar'"! (Gafir, 60) Allahu i Lartësuar po ashtu thotë:

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ...﴾

"Kur robërit e Mi (besimtarë) të pyesin për Mua, (thuaju se) Unë jam afër, i përgjigjem lutjeve të lutësit, kur ai më lutet Mua..." (El Bekare, 186)

Allahu i Lartësuar e sqaroi në këto ajete se Ai i krijoi xhinët dhe njerëzit për ta adhuruar Atë, dhe se Ai i urdhëroi dhe i porositi robërit e Tij, në Kur'anin e Tij të qartë dhe nëpërmjet gjuhës së të Dërguarit, paqja dhe bekimet e Allahut qofshin mbi të, që të mos adhurojnë askënd tjetër pos Zotit të tyre.

Allahu i Lartmadhërishëm e ka sqaruar se lutja është një adhurim madhështor; kush tregohet mendjemadh ndaj saj, do të hyjë në ferr. Ai i urdhëroi robërit e Tij të lusin vetëm Atë dhe njoftoi se Ai është afër e u përgjigjet lutjeve të tyre. Prandaj është obligim për të gjithë robërit ta veçojnë Zotin

e tyre me lutje, sepse ajo është një lloj adhurimi për të cilin janë krijuar dhe janë urdhëruar. Allahu i Lartmadhërishëm thotë:

﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ١٦٢ لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَٰلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ١٦٣﴾

"Thuaj: 'Në të vërtetë, namazi im, kurbani im, jeta ime dhe vdekja ime, i përkasin vetëm Allahut, Zotit të botëve.

Ai nuk ka asnjë ortak. Kështu jam urdhëruar dhe unë jam i pari që i nënshtrohem Atij.'" (El Enam, 162-163)

Allahu i Madhërishëm e ka porositur Profetin e Tij ﷺ që t'u bëjë me dije njerëzve se namazi i tij, therja e kurbanit, jeta e tij dhe vdekja e tij janë për Allahun, Zotin e botëve, pa i shoqëruar Atij askënd. Prandaj kushdo që ther kurban për dikë tjetër përveç Allahut, i ka shoqëruar Allahut dikë tjetër, ashtu si edhe sikur të falej për dikë tjetër përveç Tij; ngase Allahu i Madhërishëm i ka përmendur bashkë namazin dhe therjen e kurbanit, dhe ka bërë të ditur se ato janë vetëm për Allahun, pa i shoqëruar Atij askënd. Kushdo që ther ndonjë kurban për dikë tjetër përveç Allahut, qoftë për xhinët, engjëjt, të vdekurit a të tjerë, për t'u afruar tek ata, ai është si ai që i falet dikujt tjetër përveç Allahut. Dhe në hadithin e saktë thuhet se Profeti, -sal-lallahu alejhi ue sel-lem!-, ka thënë:

«لَعَنَ اللهُ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللهِ».

"Allahu e lëshoftë mallkimin e Tij mbi atë që ther kurban për dikë tjetër përveç Allahut!" Imam Ahmedi e shënon me zinxhir të mirë hadithin që e përcjell Tarik ibn Shihabi (Allahu qoftë i kënaqur me të!), se Profeti ﷺ ka thënë:

«مرَّ رَجُلَانِ عَلَى قَومٍ لَهُم صَنَمٌ لَا يَجُوزُهُ أَحَدٌ حَتَّى يُقرِّبَ لَهُ شَيئًا، فَقَالُوا لِأَحَدِهِمَا: قَرِّبْ. قَالَ: لَيسَ عِندِي شَيءٌ أُقَرِّبُهُ، قَالُوا: قَرِّبْ وَلَوْ ذَبَابًا، فَقَرَّبَ ذُبَابًا، فَخَلُّوا سَبِيلَهُ، فَدَخَلَ النَّارَ، وَقَالُوا لِلآخَرِ: قَرِّبْ. قَالَ: مَا كُنْتُ لِأُقَرِّبَ لِأَحَدٍ شَيْئًا دُونَ اللهِ جَلَّ جَلَالُهُ، فَضَرَبُوا عُنُقَه، فَدَخَلَ الجَنَّةَ».

"Dy burra kaluan pranë një populli që kishin një idhull, të cilin nuk e kalonte askush pa bërë një kurban për të. I thanë njërit prej tyre: 'Bëj dhe ti diçka kurban!' Ai tha: 'Nuk kam asgjë për të bërë kurban' Ata thanë: 'Bëj qoftë edhe një mizë.' Ai bëri kurban një mizë, kështu që ia liruan rrugën, dhe hyri në Zjarr. Pastaj i thanë tjetrit: 'Bëj dhe ti një kurban!' Ai tha: 'Unë kurrë nuk do të bëja diçka kurban për dikë përveç Allahut të Lartmadhëruar' Atëherë ata e vranë atë dhe ai hyri në Xhenet."

Pra, nëse ai që i bën kurban një statuje apo diçkaje të ngjashme me të, duke i ofruar madje edhe një mizë si kurban, bëhet idhujtar dhe e meriton hyrjen në zjarr; atëherë ç'të thuhet për ata që u luten xhinëve, engjëjve dhe evlijave? E ç'të thuhet për atë që u kërkon shpëtim, u bën zotime atyre dhe

u afrohet me therje kafshësh, duke shpresuar me këtë ruajtjen e pasurisë së tij, shërimin e të sëmurit të tij, ose sigurinë e bagëtive dhe të mbjellave të tij? E ç'të thuhet për atë që e bën këtë nga frika e së keqes së xhinëve, apo për arsye të ngjashme me këtë?! S'ka dyshim se kush bën këtë apo gjëra tjera të ngjashme me të, e meriton më tepër të quhet idhujtar dhe e meriton më tepër të hyjë në zjarr se ai njeri që i ofroi statujës një mizë si kurban.

Gjithashtu, ndër ato që janë përmendur në këtë çështje, është dhe fjala e të Lartësuarit:

﴿إِنَّآ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ فَٱعۡبُدِ ٱللَّهَ مُخۡلِصٗا لَّهُ ٱلدِّينَ ۝٢ أَلَا لِلَّهِ ٱلدِّينُ ٱلۡخَالِصُۚ وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ مَا نَعۡبُدُهُمۡ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلۡفَىٰٓ إِنَّ ٱللَّهَ يَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡ فِي مَا هُمۡ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَنۡ هُوَ كَٰذِبٞ كَفَّارٞ ۝٣﴾

"Njëmend, Ne ta kemi zbritur ty Librin me të vërtetën. Andaj adhuro vetëm Allahun me përkushtim të çiltër për Të!"

"Vetëm Allahut i takon adhurimi i vërtetë. Sa për ata që marrin mbrojtës të tjerë, përveç Tij, duke thënë: 'Ne u lutemi atyre vetëm që të na afrojnë tek Allahu', Allahu me siguri që do t'i gjykojë për mospajtimet që kanë pasur. Vërtet, Allahu nuk e udhëzon atë që është gënjeshtar e mohues." (Ez Zumer, 1-3) Po ashtu Allahu i Lartësuar thotë:

﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا

عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتُنَبِّئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴿١٨﴾

"Ata adhurojnë në vend të Allahut ato që as nuk u bën dëm, as nuk u sjell dobi dhe thonë: 'Këta janë ndërmjetësit tanë tek Allahu'! Thuaj: 'A po i tregoni Allahut për diçka që Ai nuk e di në qiej dhe në Tokë?!' Qoftë i lavdëruar dhe i lartësuar Ai mbi gjithçka që ia shoqërojnë Atij (në adhurim)!" (Junus, 18)

Pra, Allahu i Lartësuar në këto dy ajete bëri të ditur se idhujtarët, pos Tij, morën mbrojtës nga krijesat, të cilët i adhuronin krahas Tij me lutje, frikë, shpresë, flijime, zotime e gjëra të tjera të ngjashme, duke pretenduar se ata mbrojtës e afrojnë tek Allahu atë që i adhuron dhe se ndërmjetësojnë për ta pranë Tij. Më pas Allahu i Lartësuar i përgënjeshtroi, ua qartësoi kotësinë, dhe i quajti gënjeshtarë, jobesimtarë e idhujtarë, si dhe e pastroi Veten nga idhujtaria e tyre. Allahu i Lartësuar thotë:

﴿...سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾

"Qoftë i lavdëruar Ai dhe i lartësuar mbi gjithçka që ia shoqërojnë Atij (në adhurim)!" (En Nahl, 1) Prandaj kuptohet se kush e merr një engjëll, ose një profet, ose një xhind, ose një pemë ose një gur, dhe i lutet atij krahas Allahut, i kërkon ndihmë, dhe i

afrohet me zotim dhe me therjen e kurbanit, me shpresë se ai do të ndërmjetësojë te Allahu dhe do ta afrojë tek Ai, ose me shpresën e shërimit të sëmurit, ruajtjen e pasurisë, sigurinë e atij që është në udhëtim, apo të tjera të ngjashme; ai ka rënë në këtë shirk të madh dhe në këtë bela të kobshme, për të cilën Allahu i Madhëruar ka thënë:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا﴿٤٨﴾﴾

"Vërtet, Allahu nuk fal që të adhurohet dikush apo diçka tjetër veç Atij, por gjynahet e tjera më të vogla ia fal kujt të dojë. Kushdo që i bën shok Allahut (në adhurim), ka bërë gjynah të tmerrshëm." (En Nisa, 48), Allahu i Lartësuar thotë:

﴿إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴿٧٢﴾﴾

"Sigurisht, atij që adhuron tjetërkënd përveç Allahut, Allahu do t'ia ndalojë Xhenetin dhe strehim i tij do të jetë Zjarri. Për keqbërësit nuk ka ndihmës." (El Maide, 72)

Ndërmjetësimi (shefati) në Ditën e Gjykimit është vetëm për muvehidët (monoteistët, besimtarët e drejtë) dhe për ata me sinqeritet, e jo për njerëzit e shirkut (idhujtarisë), ashtu siç ka thënë i Dërguari i Allahut ﷺ, kur i thanë: "O i Dërguari i Allahut, kush është njeriu më fatlum që

do ta fitojë ndërmjetësimin (shefatin) tënd Ditën e Gjykimit?" Tha:

«مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ خَالِصًا مِنْ قَلْبِهِ».

"Ai që thotë: "La ilahe il-lallah" me zemër të sinqertë." Ai gjithashtu ka thënë:

«لِكُلِّ نَبِيٍّ دَعْوَةٌ مُسْتَجَابَةٌ، فَتَعَجَّلَ كُلُّ نَبِيٍ دَعْوَتَهُ، وَإِنِّي اخْتَبَأْتُ دَعْوَتِي شَفَاعَةً لِأُمَّتِي يَومَ القِيَامَةِ، فَهِيَ نَائِلَةٌ إِنْ شَاءَ اللهِ مَن مَاتَ مِنْ أُمَّتِي لَا يُشْرِكُ بِاللهِ شَيْئًا».

"Çdo profet ka një lutje të pranuar. Secili profet e ka përshpejtuar lutjen e tij, ndërsa unë e kam ruajtur lutjen time si ndërmjetësim për umetin tim Ditën e Kiametit. Ajo, në dashtë Allahu, do të përfshijë këdo nga umeti im që vdes pa i bërë shok Allahut."

Mushrikët (idhujtarët) e parë besonin se Allahu është Zoti i tyre, Krijuesi i tyre dhe Furnizuesi i tyre; por vetëm se u lidhën me profetët, evlijatë, engjëjt, drunjtë, gurët e gjëra të tjera të ngjashme, duke shpresuar ndërmjetësimin e tyre tek Allahu dhe që ata t'i afrojnë pranë Tij, siç u përmend në ajetet e mëparshme. Allahu nuk i arsyetoi me këtë, përkundrazi, i qortoi për këtë në Librin e Tij madhështor, i quajti mohues dhe idhujtarë, dhe i përgënjeshtroi në pretendimin e tyre se zotat e tyre ndërmjetësojnë për ta dhe i afrojnë tek Allahu. As i Dërguari i Allahut ﷺ nuk i arsyetoi; përkundrazi, i luftoi për këtë shirk, derisa t'ia kushtonin

adhurimin vetëm Allahut, duke vepruar sipas fjalës së të Lartësuarit:

﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ...﴾

"Luftojini ata derisa të zhduket mosbesimi dhe derisa të mbretërojë besimi vetëm për Allahun..." (El Bekare, 193) Po kështu ka thënë Pejgamberi ﷺ:

«أُمِرْتُ أَنْ أُقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ، وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ، فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ عَصَمُوا مِنِّي دِمَاءَهُم وَأَمْوَالَهُمْ إِلَّا بِحَقِّ الإِسْلَامِ، وَحِسَابُهُم عَلَى اللهِ».

"Jam urdhëruar t'i luftoj njerëzit derisa të dëshmojnë se askush përveç Allahut nuk meriton të adhurohet dhe se Muhamedi është i Dërguari i Allahut, të falin namazin dhe të japin zekatin. E, kur ta bëjnë këtë, unë ua mbroj gjakun dhe pasurinë, përveçse me të drejtën e Islamit, ndërkaq llogaria e tyre është tek Allahu." Kuptimi i fjalës së tij ﷺ:

«حَتَّى يَشْهَدُوا أَن لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ».

«Derisa të dëshmojnë se s'ka të adhuruar me të drejtë përveç Allahut» Është që ta veçojnë Allahun me adhurim, duke mos adhuruar askënd tjetër pos Tij.

Idhujtarët i frikësoheshin xhindeve dhe kërkonin mbrojtje nga xhindet; e në lidhje me këtë Allahu i Lartësuar shpalli fjalën e Tij:

﴿وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ۝٦﴾

"Në të vërtetë, ka pasur njerëz që kërkonin mbrojtje nga xhindet, por kjo vetëm sa i çoi më tej në gabime." (El Xhin, 6) Dijetarët e tefsirit kanë thënë për këtë ajet fisnik se kuptimi i fjalës së të Lartësuarit:

﴿...فَزَادُوهُمْ رَهَقًا﴾

"...por kjo vetëm sa i çoi më tej në gabime." Domethënë: i çoi më tej në panik e frikë; sepse xhinët vetëmadhështohen dhe bëhen mendjemëdhenj, kur i shohin njerëzit që kërkojnë mbrojtje nga ata; dhe atëherë ua shtojnë frikën dhe panikun, që të shtojnë adhurimin ndaj tyre dhe t'u drejtohen atyre për mbrojtje.

Allahu ua zëvendësoi myslimanëve atë me kërkimin e mbrojtjes nga Ai, dhe nëpërmjet fjalëve të Tij të plota; e për këtë Allahu i Madhëruar shpalli:

﴿وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝٢٠٠﴾

"Nëse djalli përpiqet të të shtyjë drejt së keqes, kërko strehim tek Allahu, se vërtet, Ai dëgjon dhe di gjithçka." (El Araf, 200) Po ashtu, fjala e Tij:

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝١﴾

"Thuaj: 'Kërkoj mbështetje te Zoti i agimit'" Është vërtetuar nga Pejgamberi ﷺ se ka thënë:

«مَنْ نَزَلَ مَنْزِلًا فَقَالَ: (أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ)؛ لَم يَضُرَّهُ شَيءٌ حَتَّى يَرْتَحِلَ مِنْ مَنْزِلِهِ ذَلِكَ».

"Atij që shkon në një vend dhe thotë: 'Eudhu bi kelimatil-lahit-tammati min sherri ma halek (Kërkoj mbrojtje nëpërmjet fjalëve të përsosura të Allahut nga e keqja që ka krijuar)!', nuk i bën dëm asgjë derisa të largohet nga ai vend."

Nga ajetet dhe hadithet e lartpërmendura, e kupton kërkuesi i shpëtimit, ai që dëshiron ta ruajë fenë e tij dhe të jetë i shpëtuar nga shirku, i qarti dhe i paqarti, se lidhja me të vdekurit, me engjëjt, me xhindët dhe me krijesa të tjera; t'i lusësh ata, të kërkosh strehim tek ata e gjëra të tjera të ngjashme; janë prej veprave të njerëzve të kohës së injorancës pagane, idhujtarëve, dhe prej llojeve më të shëmtuara të shirkut ndaj Allahut të Madhëruar. Andaj është obligim të braktiset, të kihet kujdes prej tij, të kështillohen mes vete për ta braktisur, dhe të kundërshtohet e qortohet ai që e bën.

Sa i përket atij që është i njohur ndër njerëzit për këto vepra të shirkut: nuk lejohet martesa me të, as të hahet nga ajo që ai ka therur, as të falet namazi i xhenazes për të, e as të falet namazi pas tij, derisa ta shpallë haptazi pendimin te Allahu i Lartësuar për këtë dhe t'ia përkushtojë me sinqeritet lutjen dhe adhurimin vetëm Allahut. Lutja është vetë adhurimi, madje thelbi i adhurimit, siç ka thënë Profeti ﷺ:

«الدُّعَاءُ هُوَ العِبَادَةُ».

"Lutja është vetë adhurimi" Gjithashtu është transmetuar nga Profeti (paqja qoftë mbi të!) në një version tjetër se ka thënë:

«الدُّعَاءُ مُخُّ العِبَادَةِ».

"Lutja është thelbi i adhurimit." Sa i përket martesës me idhujtarët: Allahu i Lartësuar thotë:

﴿وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنَّ وَلَأَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّى يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢١﴾﴾

"Mos u martoni me paganet, gjersa të bëhen besimtare. Skllavja besimtare është më e mirë se pagania, edhe nëse kjo e fundit mund t'ju pëlqejë. Mos i martoni myslimanet me paganë, gjersa ata të bëhen besimtarë. Skllavi besimtar është më i mirë se pagani, edhe nëse ky i fundit mund t'ju pëlqejë. Ata ju thërrasin në zjarr, kurse Allahu, me mirësinë e Tij, ju thërret në Xhenet e falje (të gjynaheve). Ai ua shpjegon njerëzve shpalljet e Veta, që ata të mendojnë" (El Bekare, 221) Kështu Allahu, i Lartësuar, i ndaloi myslimanët të martohen me paganet, nga radhët e adhurueseve të idhujve, xhindëve, engjëjve e gjërave të tjera, derisa ato të besojnë dhe t'ia kushtojnë adhurimin me sinqeritet vetëm Allahut, ta besojnë të Dërguarin ﷺ në atë që ka sjellë dhe ta ndjekin udhën e tij. Po ashtu, Ai e

ndaloi martesën e paganëve me gratë myslimane, derisa ata të besojnë duke ia kushtuar adhurimin me sinqeritet vetëm Allahut, ta besojnë të Dërguarin ﷺ dhe ta ndjekin atë.

Allahu i Madhëruar ka bërë të ditur se robëresha besimtare është më e mirë se femra e lirë idhujtare, edhe nëse e mahnit shikuesin me bukurinë e saj dhe dëgjuesin me bukurinë e të folurit të saj; dhe se robi besimtar është më i mirë se i liri idhujtar, edhe sikur ta mahnitë dëgjuesin dhe shikuesin me bukurinë, oratorinë, trimërinë e tij etj; pastaj i ka sqaruar shkaqet e kësaj përparësie me fjalën e Tij të Lartësuar:

﴿...أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ...﴾

"Ata ju thërrasin në zjarr" (El Bekare, 221) Me këtë synohen: idhujtarët dhe idhujtaret; sepse ata, me fjalët, veprat, sjelljen dhe moralin e tyre, janë thirrës për në Zjarr. Ndërsa besimtarët dhe besimtaret, me moralin, veprat dhe sjelljen e tyre, janë thirrës për në Xhenet. E si mund të barazohen këta me ata!

Sa i përket faljes së namazit të xhenazës për idhujtarët: Allahu i Lartësuar, në lidhje me mynafikët, ka thënë:

﴿وَلَا تُصَلِّ عَلَىٰ أَحَدٍ مِّنْهُم مَّاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَىٰ قَبْرِهِ ۖ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨٤﴾﴾

"Askujt prej hipokritëve, kur të vdesin, mos ia fal xhenazen, as mos rri afër varrit të hipokritit, sepse ata e kanë mohuar Allahun dhe të Dërguarin e Tij dhe qëndruan të pabindur deri në vdekje." (Et Teube, 84) Allahu i Lartësuar e ka sqaruar në këtë ajet fisnik se as hipokritit e as mohuesit nuk u falet xhenazja, për shkak të mohimit të tyre ndaj Allahut dhe të Dërguarit të Tij. Po kështu, nuk falet namazi pas tyre dhe nuk caktohen imamë për muslimanët, për shkak të mohimit të tyre dhe mungesës së besueshmërisë së tyre, si edhe për armiqësinë e madhe që ekziston mes tyre dhe muslimanëve, dhe sepse ata nuk janë prej njerëzve të namazit dhe adhurimit; sepse mohimi dhe idhujtaria e asgjësojnë çdo vepër. Kërkojmë prej Allahut shpëtim nga kjo! Ndërsa sa i përket ngrënies së theroreve të politeistëve: Allahu i Lartësuar ka thënë, duke sqaruar ndalimin e ngordhësirës dhe të theroreve të politeistëve:

﴿وَلَا تَأۡكُلُواْ مِمَّا لَمۡ يُذۡكَرِ ٱسۡمُ ٱللَّهِ عَلَيۡهِ وَإِنَّهُۥ لَفِسۡقٞۗ وَإِنَّ ٱلشَّيَٰطِينَ لَيُوحُونَ إِلَىٰٓ أَوۡلِيَآئِهِمۡ لِيُجَٰدِلُوكُمۡۖ وَإِنۡ أَطَعۡتُمُوهُمۡ إِنَّكُمۡ لَمُشۡرِكُونَ ١٢١﴾

"Mos hani asnjë mish që nuk është therur me emrin e Allahut, sepse kjo është gjynah! Në të vërtetë, djajtë i nxisin miqtë e vet që t'ju kundërshtojnë ju. E nëse ju u bindeni atyre, me siguri që edhe ju do të jeni idhujtarë. (El Enam, 121), Allahu i Lartësuar i ndaloi muslimanët nga

ngrënia e ngordhësirës dhe e kafshës së therur nga idhujtari, sepse idhujtari është i papastër; prandaj ajo që ther ai është në gjykimin e ngordhësirës, edhe sikur të përmendë emrin e Allahut mbi të, sepse përmendja e emrit nga ana e tij është e pavlefshme dhe nuk ka asnjë efekt, ngase ajo është adhurim, ndërsa idhujtaria e prish adhurimin dhe e bën të pavlefshëm atë, derisa idhujtari të pendohet tek Allahu i Lartësuar. Allahu i Lartmadhëruar e ka lejuar vetëm ushqimin e ithtarëve të Librit, në fjalën e Tij:

﴿...وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ...﴾

"...ju janë lejuar edhe ushqimet e ithtarëve të Librit; po ashtu, edhe ushqimet tuaja janë të lejuara për ata..." (El Maide, 5) Sepse ata e lidhin veten me një fe qiellore dhe pretendojnë se janë nga pasuesit e Musait dhe Isait, edhe pse në këtë janë gënjeshtarë. Allahu e ka shfuqizuar fenë e tyre dhe e ka bërë të pavlefshme me dërgimin e Muhamedit ﷺ për mbarë njerëzit. Por Allahu i Lartësuar na e ka lejuar ushqimin e ithtarëve të Librit dhe gratë e tyre, për një urtësi të thellë dhe konsiderata të posaçme, të cilat i kanë sqaruar dijetarët. Kjo, ndryshe nga idhujtarët, adhuruesit e idhujve dhe të të vdekurve – qofshin nga profetët, evlijatë apo të tjerë – sepse feja e tyre nuk ka asnjë bazë e as ndonjë shkas që ta arsyetojë; përkundrazi, ajo është

e pavërtetë që në themel. Prandaj kafsha e therur prej ithtarëve të saj (idhujtarëve pra) konsiderohet e ngordhur dhe nuk lejohet ngrënia e saj.

Ndërsa kur një person i thotë tjetrit: "Të pushtofshin xhindët!", "Të marrshin xhindët!", "Të marrtë dreqi!", dhe shprehje tjera të ngjashme me këto, bëjnë pjesë te sharjet dhe fyerjet, dhe kjo nuk lejohet mes myslimanëve, ashtu si të gjitha llojet e tjera të sharjeve dhe fyerjeve. Kjo nuk është prej shirkut, përveç nëse ai që e thotë këtë beson se xhinët ndërhyjnë te njerëzit pa lejen e Allahut dhe pa dëshirën e Tij. Prandaj, kush e ka këtë bindje për xhindët ose për ndonjë krijesë tjetër, është jobesimtar me këtë bindje; sepse Allahu, qoftë i Lartësuar, është Sunduesi dhe Pronari i çdo gjëje, i Fuqishëm për çdo gjë, Ai që sjell dobi dhe dëm, dhe asgjë nuk ndodh veçse me lejen, dëshirën dhe kaderin e Tij të shkruar më herët, ashtu siç thotë Allahu i Lartësuar, duke e urdhëruar të Dërguarin e Tij ﷺ që t'ua bëjë të ditur njerëzve këtë parim të madh:

﴿قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴿١٨٨﴾﴾

"Thuaj: 'Unë nuk mund t'i sjell vetes as dobi, as dëm, përveçse aq sa dëshiron Allahu. Sikur ta dija të padukshmen, do t'i shumoja të mirat dhe nuk do të më prekte asnjë e keqe. Unë jam vetëm

paralajmërues dhe sjellës i lajmeve të mira për njerëzit që besojnë'". (El Araf, 188) E nëse zotëria i krijesave dhe më i miri ndër ta, Profeti ﷺ, nuk posedon as dëm e as dobi për vete, veçse aq sa do Allahu, atëherë ç'mund të thuhet për të tjerët prej krijesave?! Ajetet në këtë kuptim janë të shumta.

Sa i përket pyetjes së fatthënësve, mashtruesve dhe astrologëve, e të ngjashmëve me ta, nga ata që japin lajme për të fshehtën, ajo është e qortueshme dhe e ndaluar; t'u besosh atyre është edhe më e rëndë dhe më e shëmtuar; madje është prej degëve të kufrit (mosbesimit), për shkak të fjalës së Profetit ﷺ:

«مَنْ أَتَى عَرَّافًا فَسَأَلَهُ عَنْ شَيءٍ؛ لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلَاةٌ أَرْبَعِينَ يَومًا».

Atij që shkon te falltari dhe e pyet për diçka, nuk do t'i pranohet namazi dyzet ditë. E shënon Muslimi në "Sahihun" e tij. Gjithashtu në "Sahihun" e tij përcillet nga Muavije ibn el-Hakem es-Sulemi (Allahu qoftë i kënaqur me të!):

«أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَى عَنْ إِتْيَانِ الكُهَّانِ وَسُؤَالِهِم».

"Profeti ﷺ e ka ndaluar shkuarjen te falltarët dhe pyetjen e tyre."

Autorët e suneneve kanë transmetuar nga Pejgamberi ﷺ se ka thënë:

«مَنْ أَتَى كَاهِنًا، فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ؛ فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أُنْزِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ ﷺ».

"Kush shkon te falltari dhe i beson asaj që thotë,

ka mohuar atë që i ka zbritur Muhamedit ﷺ." Hadithet që përcjellin këtë kuptim janë të shumta. Andaj është obligim për myslimanët: të ruhen nga pyetja e falltarëve dhe fatthënësve, si edhe nga të gjithë sharlatanët që merren me informimin e njerëzve për të fshehtën dhe me mashtrimin e myslimanëve, qoftë kjo në emër të mjekësisë apo të diçkaje tjetër, ngase Profeti ﷺ e ka ndaluar këtë dhe ka paralajmëruar prej saj. Në këtë hyn edhe ajo që disa njerëz e pretendojnë në emër të mjekësisë, nga çështjet e së fshehtës: kur nuhat çallmën e të sëmurit, ose shaminë e të sëmurës, ose të ngjashme me këto, e pastaj thotë: ky burrë i sëmurë ose kjo grua e sëmurë ka bërë kështu e ashtu, ka vepruar kështu e ashtu, tregon për gjëra që lidhen me të fshehtën, për të cilat në çallmën e të sëmurit apo në sendet e tjera të tij nuk ka asnjë shenjë që të dëshmojë. Qëllimi i kësaj është vetëm mashtrimi i popullit të thjeshtë që të thonë: ai është i ditur në mjekësi, në llojet e sëmundjeve dhe shkaqet e tyre. Ndoshta u jep edhe ndonjë ilaç, dhe mund të përkojë që shërimi të ndodhë me caktimin e Allahut, e pastaj ata mendojnë se ishte për shkak të ilaçit të tij. Ndodh që sëmundja të vijë nga shkaqet e disa xhindëve dhe shejtanëve, të cilët i shërbejnë atij që e pretendon mjekësinë dhe e njoftojnë për disa nga të fshehtat që i zbulojnë; ai mbështetet tek ata dhe i kënaq me forma adhurimi që u përshtaten

atyre, ndaj ata largohen prej atij të sëmuri dhe e lënë dëmin të cilin ia shkaktonin. Kjo është diçka e njohur për xhindët, shejtanët dhe për ata që i përdorin ata.

Është obligim për muslimanët gjithashtu: të ruhen prej kësaj gjëje, të këshillojnë njëri-tjetrin për ta braktisur atë, të mbështeten tek Allahu i Madhëruar në këtë çështje dhe në të gjitha çështjet. Nuk ka të keqe të përdoren rukje legjitime dhe barnat e lejuara, si edhe të mjekohen te mjekët që kryejnë ekzaminimin e të sëmurit dhe e konfirmojnë sëmundjen e tij me shkaqe shqisore dhe të arsyeshme. Është transmetuar në mënyrë të saktë nga Profeti ﷺ se ka thënë:

«مَا أَنْزَلَ اللهُ دَاءً إِلَّا أَنْزَلَ لَهُ شِفَاءً، عَلِمَهُ مَنْ علِمه، وَجَهِلَهُ مَنْ جَهِلَهُ».

"Nuk e ka lëshuar Zoti ndonjë sëmundje, veçse ka zbritur për të një shërim; e diti kush e diti, s'e diti kush s'e diti!" Po kështu ka thënë:

«لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءٌ، فإِذَا أُصِيبَ دَوَاءُ الدَّاءَ بَرَأَ بِإِذْنِ اللهِ».

"Për çdo sëmundje ka ilaç; e nëse ilaçi i sëmundjes është gjetur, atëherë sëmundja shërohet me lejen e Allahut." Po kështu ka thënë:

«عِبَادَ اللهِ، تَدَاوَوا وَلَا تَدَاوَوا بِحَرَامٍ».

"O robër të Allahut, kurohuni, por mos e bëni atë me diçka të ndaluar!" Hadithet që përcjellin këtë kuptim janë të shumta.

Allahun e Madhëruar e lusim të përmirësojë gjendjen e të gjithë muslimanëve, t'u shërojë zemrat dhe trupat nga çdo e keqe, t'i bashkojë në udhëzim, dhe të na ruajë ne dhe ata nga sprovat devijuese, si dhe nga bindja ndaj shejtanit dhe miqve të tij! Ai, me të vërtetë, është i Plotfuqishëm për çdo gjë. Nuk ka as forcë e as fuqi përveçse me Allahun, të Lartin, të Madhërishmin.

Salavatet, selamet dhe bekimet qofshin për robin dhe të Dërguarin e Tij, Profetin tonë, Muhamedin, familjen dhe shokët e tij!

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Broshura e katërt:

Në lidhje me gjykimin mbi euradet (programet e përditshme të adhurimit vullnetar) me përmbajtje heretike dhe pagane.

Nga Abdulaziz ibn Abdullah ibn Bazi, drejtuar vëllait të nderuar (.....), Allahu e udhëzoftë drejt çdo të mire, Amin.

Paqja, mëshira dhe bekimet e Allahut qofshin mbi ju!

Më arriti letra juaj e nderuar – Allahu ju begatoftë me udhëzimin e Tij – dhe nga përmbajtja e saj mësova se në vendin tuaj ka njerëz që i përmbahen euradeve për të cilat Allahu nuk ka zbritur kurrfarë argumenti; disa prej tyre janë bidate, e disa bien në idhujtari, dhe këtë ia atribuojnë Emirit të besimtarëve: Ali bin Ebi Talibit – Allahu qoftë i kënaqur me të – dhe të tjerëve. Ata i lexojnë këto evrade në mbledhjet e dhikrit, ose në xhami pas namazit të akshamit, duke pretenduar se kjo është mjet për t'iu afruar Allahut, siç thonë: "Për hir të Allahut; o njerëzit e Allahut; na ndihmoni me ndihmën e Allahut; dhe bëhuni ndihma jonë me ndihmën e Allahut." Dhe si thënia e tyre: "O aktab, o zotërinj, përgjigjuni o ju që na jepni ndihmë dhe

ndërmjetësoni tek Allahu për ne! Ky është shërbëtori juaj që qëndron, i përkushtuar në derën tuaj dhe i frikësuar nga mangësitë e tij. Na eja në ndihmë, o i Dërguari i Allahut. Nuk kam tjetër veç jush ku të shkoj; prej jush plotësohet kërkesa, dhe ju jeni miqtë e Allahut; për hir të Hamzës, prijësit të dëshmorëve; dhe për hir të gjithë atyre prej jush që janë ndihmëtarë për ne, ndihmona o i Dërguari i Allahut!." Dhe siç thonë: "O Allah bekoje atë që Ti e bëre shkak për zbulimin e sekreteve të Plotfuqishmërisë Tënde dhe për shfaqjen e dritave të Mëshirës Sate, e kështu ai u bë përfaqësues i Pranisë Hyjnore dhe mëkëmbës i sekreteve Tua".

Si dhe mësuam nga përmbajtja e letrës suaj për dëshirën tuaj që t'ju sqaroj se çfarë është bidat (risi) e çfarë është shirk, dhe a është i vlefshëm namazi prapa imamit që bën këtë lutje?

Përgjigjja: Çdo lavdërim i takon vetëm Allahut, ndërsa salavatet dhe selamet qofshin për atë, pas të cilit nuk ka profet tjetër, për familjen dhe shokët e tij, dhe për ata që ecin sipas udhëzimit të tij deri në Ditën e Gjykimit!

Dije — Allahu të dhëntë sukses — se Allahu i Lartësuar nuk i krijoi krijesat dhe nuk i dërgoi të dërguarit — paqja dhe bekimi i Allahut qofshin mbi ta — veçse që të adhurohet vetëm Ai, pa ortak, e jo dikush tjetër përveç Tij, siç thotë i Lartësuari:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

"Xhindet dhe njerëzit i kam krijuar vetëm që të Më adhurojnë." (Edh Dharijat, 56)

Adhurimi — siç e sqaruam më herët — është: bindja ndaj Tij dhe ndaj të Dërguarit të Tij, Muhamedit ﷺ; duke bërë atë që ka urdhëruar Allahu dhe i Dërguari i Tij, dhe duke lënë atë që Allahu dhe i Dërguari i Tij e kanë ndaluar; mbi bazën e besimit në Allahun dhe në të Dërguarin e Tij, me dëlirësi për Allahun në vepra; shoqëruar me dashurinë maksimale për Allahun dhe me përuljen e plotë vetëm ndaj Tij, e jo ndaj dikujt tjetër; ashtu siç ka thënë Allahu i Lartësuar:

﴿وَقَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ...﴾

"Zoti yt ka urdhëruar, që të mos adhuroni askënd tjetër përveç Atij..." (El Isra, 23) Pra, ka urdhëruar dhe porositur që të adhurohet vetëm Ai. Allahu i Lartësuar thotë:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝٢ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ ۝٣ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ۝٤ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۝٥﴾

"Çdo lavdërim i përket Allahut, Zotit të botëve,
të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit,
Sunduesit të Ditës së Gjykimit.
Vetëm Ty të adhurojmë dhe vetëm prej Teje ndihmë kërkojmë. (El-Fatiha, 2-5) Me këto ajete, Allahu i Lartësuar e bëri të qartë se Ai është i Vetmi që meriton të adhurohet dhe se ndihma kërkohet

vetëm prej Tij. Allahu i Lartësuar thotë gjithashtu:

﴿إِنَّآ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ فَٱعۡبُدِ ٱللَّهَ مُخۡلِصٗا لَّهُ ٱلدِّينَ ۝٢ أَلَا لِلَّهِ ٱلدِّينُ ٱلۡخَالِصُۚ...﴾

"Njëmend, Ne ta kemi zbritur ty Librin me të vërtetën. Andaj adhuro vetëm Allahun me përkushtim të çiltër për Të!

Vetëm Allahut i takon adhurimi i vërtetë..." (Ez Zumer, 2-3) Allahu i Lartësuar thotë gjithashtu:

﴿فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ۝١٤﴾

"Andaj, lutjuni Allahut me adhurim të sinqertë për Të, edhe nëse këtë e urrejnë jobesimtarët!" (Gafir, 14) Allahu i Lartësuar thotë:

﴿وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ۝١٨﴾

"Xhamitë i janë kushtuar vetëm Allahut, prandaj mos iu lutni askujt krahas Allahut!" (El Xhin, 18), Ajetet që përcjellin këtë kuptim janë të shumta, dhe që të gjitha tregojnë se është obligim që adhurimi t'i kushtohet vetëm Allahut.

Është e ditur se lutja, me të gjitha llojet e saj, është adhurim; prandaj nuk i lejohet askujt prej njerëzve t'i lutet dikujt tjetër përpos Allahut të Lartësuar, dhe as të kërkojë ndihmë e as shpëtim veçse prej Tij, duke vepruar sipas këtyre ajeteve fisnike dhe ajeteve të tjera me kuptim të ngjashëm. Ndryshe është puna me çështjet e zakonshme dhe shkaqet materiale, të cilat janë brenda mundësive

të njeriut të gjallë dhe të pranishëm; sepse ato nuk bëjnë pjesë në adhurim. Përkundrazi, me tekst dhe me konsensus lejohet që njeriu t'i kërkojë ndihmë njeriut të gjallë e të aftë, në çështje të zakonshme që ai i ka në dorë; si p.sh. t'i kërkojë ndihmë ose t'i kërkojë shpëtim për të zmbrapsur ndonjë të keqe nga i biri, shërbëtori apo qeni i tij, e të ngjashme. Po ashtu, njeriut i lejohet të kërkojë ndihmë nga njeriu i gjallë që e ka pranë dhe që është i aftë, si edhe nga ai që s'është i pranishëm, përmes shkaqeve materiale si, letërkëmbimi etj, në ndërtimin e shtëpisë së tij, në riparimin e makinës së tij, e gjëra të këtilla. Ngjashëm me këto është edhe kërkimi i ndihmës nga shokët e tij në xhihad dhe në luftë etj. Në këtë kuadër është dhe fjala e Allahut lidhur me tregimin e Musait (alejhi selam):

﴿...فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ...﴾

"Ai që i përkiste palës së vet i kërkoi ndihmë kundër atij që i përkiste popullit armik." (El Kasas, 15)

Sa i përket kërkimit të ndihmës nga të vdekurit, xhindët, engjëjt, pemët e gurët, kjo gjë konsiderohet është shirk i madh dhe është i të njëjtës natyrë me veprimin e idhujtarëve të hershëm me hyjnitë e tyre, si el-'Uzza, el-Lat etj. Po ashtu, kërkimi i ndihmës dhe mbështetjes nga të gjallët që konsiderohen evlija, në çështje që askush pos

Allahut nuk i ka në dorë – si shërimi i të sëmurëve, udhëzimi i zemrave, hyrja në Xhenet, shpëtimi nga zjarri – e të ngjashme.

Ajetet e mëparshme dhe ato që bartin kuptimin e tyre nga ajetet dhe hadithet: të gjitha tregojnë se është obligim që zemrat të drejtohen kah Allahu në të gjitha çështjet, dhe që adhurimi t'i kushtohet sinqerisht vetëm Allahut; sepse robërit janë krijuar për këtë dhe për këtë janë urdhëruar, siç është përmendur në ajetet më lart dhe ashtu siç thotë Allahu i Lartësuar:

﴿وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا...﴾

"Adhuroni Allahun dhe mos i shoqëroni Atij asgjë (në adhurim)..." (En Nisa, 36) Gjithashtu fjala e Allahut të Lartësuar:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ...﴾

"E megjithatë, ata qenë urdhëruar vetëm që të adhuronin Allahun me përkushtim të sinqertë..." (El Bejineh, 5) Profeti ﷺ ka thënë në hadithin e Muadhit (Allahu qoftë i kënaqur me të!):

«حَقُّ اللهِ عَلَى العِبَادِ أَنْ يَعْبُدُوهُ وَلَا يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا».

"E drejta e Allahut kundrejt njerëzve është që ta adhurojnë Atë dhe të mos i bëjnë ortak asgjë." E shënojnë Buhariu dhe Muslimi. Dhe thënia e tij ﷺ në hadithin e Ibn Mesudit (Allahu qoftë i kënaqur me të!):

«مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَدْعُو لِلَّهِ نِدًّا؛ دَخَلَ النَّارَ».

“Ai që vdes duke i bërë Allahut shok, do të hyjë në Zjarr.” (E shënon Buhariu) Në dy koleksionet e haditheve të vërteta, atë të Buhariut dhe të Muslimit, përcillet nga Ibn Abasi (Allahu qoftë i kënaqur me të!), se Profeti ﷺ, kur e dërgoi Muadhin në Jemen, i tha:

«إِنَّكَ تَأْتِي قَومًا أَهْلَ كِتَابٍ، فَلْيَكُنْ أَوَّلَ مَا تَدْعُوهُم إِلَيهِ شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلهَ إِلَّا اللهُ».

“Ti po shkon te një popull që janë ithtarë të Librit, gjëja e parë në të cilën do t'i thërrasësh le të jetë dëshmia se nuk ka të adhuruar me të drejtë përveç Allahut.” Në një transmetim tjetër thuhet:

«اُدْعُهُمْ إِلَى شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلهَ إِلَّا اللهُ وَأَنِّي رَسُولُ اللهِ».

"Ftoi ata të dëshmojnë se s'ka të adhuruar të denjë përveç Allahut dhe se unë jam i Dërguari i Allahut." Ndërkaq, në një transmetim tjetër të Buhariut thuhet:

«فَلْيَكُنْ أَوَّلَ مَا تَدْعُوهُم إِلَى أَنْ يُوَحِّدُوا اللهَ».

"Gjëja e parë në të cilën do t'i ftosh le të jetë njësimi i Allahut." Në “Sahihun” e Muslimit shënohet se Tarik ibn Ushejm Eshxheiu (Allahu qoftë i kënaqur me të!) përcjell se Profeti ﷺ ka thënë:

«مَنْ قَالَ: لَا إِلهَ إِلَّا اللهُ، وَكَفَرَ بِمَا يُعْبَدُ مِن دُونِ اللهِ؛ حَرُمَ مَالُهُ وَدَمُهُ، وَحِسَابُهُ

عَلَى اللهِ جَلَّ جَلَالُهُ».

"Kush thotë:'La ilahe il-lallah' dhe mohon çdo gjë që adhurohet përveç Allahut, pasuria dhe gjaku i tij janë të ndaluara, e llogaria e tij është tek Allahu i Madhëruar" Hadithet që kanë këtë kuptim janë të shumta.

Ky teuhid është baza e fesë së Islamit; është themeli i kësaj feje; është kryeçështja dhe më e rëndësishmja ndër detyrat; është urtësia e krijimit të xhinëve dhe njerëzve, si dhe urtësia e dërgimit të të gjithë të dërguarve, paqja dhe bekimet e Allahut qofshin mbi ta; siç dëshmojnë për këtë ajetet e lartpërmendura, ndër të cilat është dhe fjala e të Lartësuarit:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴿٥٦﴾﴾

"Xhindet dhe njerëzit i kam krijuar vetëm që të Më adhurojnë." (Edh Dharijat, 56) Prej argumenteve që e vërtetojnë këtë gjë është edhe Fjala e Allahut të Lartësuar:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ...﴾

"Çdo populli Ne i çuam një të dërguar (që u thoshte): 'Adhuroni Allahun dhe shmangni idhujt!...'" (En Nahl, 36) Po ashtu fjala e Allahut të Lartësuar:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴿٢٥﴾﴾

"Ne nuk kemi dërguar asnjë të dërguar para teje e që të mos i kemi shpallur se: 'S'ka zot tjetër përveç Meje, andaj më adhuroni (vetëm) Mua!'" (El Enbija, 25) Po ashtu, Allahu i Lartmadhërishëm na tregon se çfarë u kishin thënë Nuhu, Hudi, Salihu e Shuajbi, -alejhimus-selam!-, popujve të tyre:

﴿...اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ...﴾

"Adhuroni Allahun, ju nuk keni zot tjetër përveç Tij" (El Araf, 59), Dhe kjo është thirrja e të gjithë të dërguarve, ashtu siç e dëshmojnë dy ajetet e mëparshme; madje armiqtë e të dërguarve e pranuan se të dërguarit i kanë urdhëruar që adhurimi t'i kushtohet vetëm Allahut dhe i kanë urdhëruar për mohimin e çdo gjëje që adhurohet përveç Allahut, ashtu siç thotë Allahu i Lartësuar në tregimin e Adëve, se ata i thanë Hud-it (paqja dhe bekimi i Allahut qofshin mbi të):

﴿...أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا...﴾

"...A mos na ke ardhur që të adhurojmë vetëm Allahun e t'i lëmë zotat që kanë adhuruar prindërit tanë..." (El Araf, 70) E duke cituar Kurejshët, kur Pejgamberi ynë Muhamedi ﷺ i thirri që t'ia kushtonin adhurimin vetëm Allahut dhe t'i linin ato që adhuronin përveç Tij nga engjëjt, evliatë, idhujt, pemët e të tjera gjëra, Allahu i Lartësuar tha:

﴿أَجَعَلَ الْآلِهَةَ إِلَٰهًا وَاحِدًا إِنَّ هَٰذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ ۝﴾

"A mos kërkon ai, që të gjithë zotat t'i bëjë një Zot të Vetëm? Vërtet që kjo është një gjë e çuditshme!" (Sad, 5) Gjithashtu, i Madhërishmi thotë për ta:

﴿إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ۝٣٥ وَيَقُولُونَ أَئِنَّا لَتَارِكُوٓاْ ءَالِهَتِنَا لِشَاعِرٖ مَّجْنُونٖ ۝٣٦﴾

"Sepse, kur u thuhej atyre: 'Nuk ka zot tjetër (të vërtetë) veç Allahut!' - ata tregoheshin mendjemëdhenj"

"...dhe thoshin: 'Vallë, a t'i braktisim hyjnitë tona për shkak të një poeti të marrë?" [Es-Saffat: 35-36] Ajetet që kanë këtë kuptim janë të shumta.

Nga ajetet dhe hadithet që kemi përmendur, bëhet e qartë për ty — Allahu na dhëntë mua dhe ty sukses në kuptimin e fesë dhe qartësi rreth së drejtës së Zotit të botëve — se këto lutje dhe llojet e kërkimit të ndihmës — të cilat i ke përmendur në pyetjen tënde — të gjitha janë prej llojeve të shirkut të madh; sepse ato janë adhurime të bëra për dikë tjetër përveç Allahut dhe kërkesa drejtuar të vdekurve dhe atyre që nuk janë të pranishëm, për gjëra që askush tjetër veç Tij nuk i ka në dorë; dhe kjo është më e shëmtuar se shirku i idhujtarëve të parë, sepse ata bënin shirk vetëm në kohë mirëqenie, ndërsa në kohë vështirësie ishin të sinqertë në adhurimin e Allahut; sepse e dinin se Ai është i Vetmi që mund t'i shpëtojë nga vështirësia,

e askush tjetër, siç thotë Zoti i Lartësuar në Librin e Tij të qartë për ata që i bëjnë Atij ortak:

﴿فَإِذَا رَكِبُواْ فِي ٱلۡفُلۡكِ دَعَوُاْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ فَلَمَّا نَجَّىٰهُمۡ إِلَى ٱلۡبَرِّ إِذَا هُمۡ يُشۡرِكُونَ ٦٥﴾

"Kur hipin në anije, ata i luten Allahut me nënshtrim të sinqertë, por kur Ai i sjell në tokë shëndoshë e mirë, menjëherë ata i përshkruajnë Atij ortakë (në adhurim)" (El Ankebut, 65) Po ashtu, i Madhërishmi, duke iu drejtuar atyre në një ajet tjetër, thotë:

﴿وَإِذَا مَسَّكُمُ ٱلضُّرُّ فِي ٱلۡبَحۡرِ ضَلَّ مَن تَدۡعُونَ إِلَّآ إِيَّاهُۖ فَلَمَّا نَجَّىٰكُمۡ إِلَى ٱلۡبَرِّ أَعۡرَضۡتُمۡۚ وَكَانَ ٱلۡإِنسَٰنُ كَفُورًا ٦٧﴾

"Kur ju, ju godet fatkeqësia në det, ata që ju i adhuronit në vend të Atij, zhduken. Por, pasi Ai ju shpëton në tokë, ju i ktheni shpinën. Me të vërtetë njeriu është mosmirënjohës i madh." (El Isra, 67)

Nëse thotë dikush prej këtyre idhujtarëve të mëvonshëm: "Ne nuk themi se ata na bëjnë dobi nga vetja e tyre, apo se shërojnë të sëmurët tanë dhe se na sjellin dobi apo dëm; por kërkojmë vetëm që ata të ndërmjetësojnë për ne tek Allahu i Lartësuar!"

Në përgjigje të kësaj themi: Ky ishte pikërisht qëllimi i idhujtarëve të hershëm dhe synimi i tyre; dhe nuk është se ata pretendonin se zotat e tyre krijojnë apo furnizojnë, ose se bëjnë dobi a dëm nga vetja e tyre, sepse këtë e e hedh poshtë ajo që Allahu

ka përmendur për ta në Kuran; përkundrazi, ata kërkonin që ata të ndërmejtësonin me pozitën e tyre dhe t'i afronin ata më pranë Allahut, ashtu siç thotë Allahu i Lartësuar:

﴿وَيَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمۡ وَلَا يَنفَعُهُمۡ وَيَقُولُونَ هَٰٓؤُلَآءِ شُفَعَٰٓؤُنَا عِندَ ٱللَّهِ...﴾

"Ata adhurojnë në vend të Allahut idhuj që as nuk u bëjnë dëm, as nuk u sjellin dobi dhe thonë: 'Këta janë ndërmjetësit tanë te Allahu'". (Junus, 18) Allahu i Lartësuar iu kundërpërgjigj për këtë me fjalën e Tij:

﴿...قُلۡ أَتُنَبِّـُٔونَ ٱللَّهَ بِمَا لَا يَعۡلَمُ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا فِي ٱلۡأَرۡضِۚ سُبۡحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشۡرِكُونَ﴾

"Thuaj: 'A po i tregoni Allahut për diçka që Ai nuk e di në qiej dhe në Tokë?!' Qoftë i lavdëruar Ai dhe i lartësuar mbi gjithçka që ia shoqërojnë Atij (në adhurim)!" (Junus, 18), E sqaroi Allahu i Lartësuar se në qiej e në Tokë nuk ka ndonjë ndërmjetës pranë Tij ashtu siç pretendojnë idhujtarët; dhe çdo gjë që Allahu nuk e di se ekziston, nuk ekziston, sepse Allahut nuk i fshihet asgjë. Allahu i Lartësuar thotë:

﴿تَنزِيلُ ٱلۡكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡحَكِيمِ ۝١ إِنَّآ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ فَٱعۡبُدِ ٱللَّهَ مُخۡلِصٗا لَّهُ ٱلدِّينَ ۝٢ أَلَا لِلَّهِ ٱلدِّينُ ٱلۡخَالِصُۚ وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ مَا نَعۡبُدُهُمۡ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلۡفَىٰٓ إِنَّ ٱللَّهَ يَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡ فِي مَا هُمۡ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَۗ

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَنۡ هُوَ كَٰذِبٞ كَفَّارٞ ﴿٣﴾

"Ky Libër është shpallur nga Allahu i Plotfuqishëm dhe i Gjithëdijshëm!"

"Njëmend, Ne ta kemi zbritur ty Librin me të vërtetën. Andaj adhuro vetëm Allahun me përkushtim të çiltër për Të!"

"Vetëm Allahut i takon adhurimi i vërtetë. Sa për ata që marrin mbrojtës të tjerë, përveç Tij, duke thënë: 'Ne u lutemi atyre vetëm që të na afrojnë tek Allahu', Allahu me siguri që do t'i gjykojë për mospajtimet që kanë pasur. Vërtet, Allahu nuk e udhëzon atë që është gënjeshtar e mohues." (Ez Zumer, 1-3)

Kuptimi i fesë këtu është: adhurimi, i cili është bindje ndaj Allahut dhe bindje ndaj të Dërguarit të Tij ﷺ – siç u sqarua më parë. Në të përfshihen: lutja dhe kërkimi i ndihmës, frika dhe shpresa, therja (e kurbanit) dhe zotimi; po ashtu në të përfshihen: namazi dhe agjërimi, si dhe çdo gjë tjetër nga ato që Allahu dhe i Dërguari i Tij kanë urdhëruar të veprohet. Kështu, Allahu i Madhërishëm sqaroi se adhurimi i përket vetëm Atij, dhe se robërit duhet t'ia kushtojnë atë sinqerisht Atij; ngase urdhri i Tij për Profetin ﷺ që t'ia kushtojë adhurimin vetëm Atij, është urdhër për të gjithë pjesëtarët e këtij ummeti.

Pastaj Allahu i Lartësuar, pas kësaj, sqaroi për jobesimtarët dhe tha:

﴿...وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ مَا نَعۡبُدُهُمۡ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلۡفَىٰٓ...﴾

"Sa për ata që marrin mbrojtës të tjerë, përveç Tij, duke thënë: 'Ne u lutemi atyre vetëm që të na afrojnë tek Allahu'". (Ez Zumer, 3) Allahu i Lartësuar iu kundërpërgjigj me fjalën e Tij:

﴿...إِنَّ ٱللَّهَ يَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡ فِي مَا هُمۡ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَنۡ هُوَ كَٰذِبٞ كَفَّارٞ﴾

"Allahu me siguri që do t'i gjykojë për mospajtimet që kanë pasur. Vërtet, Allahu nuk e udhëzon atë që është gënjeshtar e mohues." (Ez Zumer, 3) Allahu i Lartësuar e bëri të ditur në këtë ajet fisnik se: mohuesit nuk i kanë adhuruar mbrojtësit e tyre, përveç Tij, veçse që t'i afrojnë tek Allahu. Ky ka qenë synimi i mohuesve, në të kaluarën e në të tashmen. Allahu e ka hedhur poshtë këtë me Fjalën e Tij:

﴿...إِنَّ ٱللَّهَ يَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡ فِي مَا هُمۡ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَنۡ هُوَ كَٰذِبٞ كَفَّارٞ﴾

"Allahu me siguri që do t'i gjykojë për mospajtimet që kanë pasur. Vërtet, Allahu nuk e udhëzon atë që është gënjeshtar e mohues." (Ez Zumer, 3) Allahu i Lartësuar e bëri të qartë gënjeshtrën e tyre në pretendimin se zotat e tyre i afrojnë tek Allahu, si dhe mosbesimin (kufrin) e tyre për adhurimin që ia kanë kushtuar atyre. Me

këtë, çdo njeri me sado pak arsyetim e kupton se jobesimtarët e parë e kishin mosbesimin e tyre pikërisht në marrjen e pejgamberëve dhe evlijave, si edhe pemëve, gurëve e krijesave të tjera, si ndërmjetës mes tyre dhe Allahut. Dhe bindja e tyre se ata ua plotësojnë nevojat pa lejen dhe kënaqësinë e Tij, Qoftë i lavdëruar Ai, ashtu siç ndërmjetësojnë ministrat te mbretërit; ata e krahasuan Atë – i Madhëruar qoftë Ai – me mbretërit dhe udhëheqësit. Dhe thanë: ashtu si ai që nevojë për mbretin apo prijësin kërkon ndërmjetësim tek ai përmes të afërmve të besuar dhe ministrave të tij, po kështu edhe ne i afrohemi Allahut duke adhuruar profetët e Tij dhe miqtë e Tij. E ky është justifikimi më i pavlefshëm, sepse Allahu i Lartësuar s'ka të ngjashëm dhe s'krahasohet me krijesat e Tij; askush nuk ndërmjetëson tek Ai veçse me lejen e Tij për ndërmjetësim, dhe Ai nuk e lejon ndërmjetësimin veçse për ithtarët e teuhidit. Ai është mbi çdo gjë Fuqiplotë dhe për çdo gjë i Dijshëm; Ai është Më i Mëshirshmi i mëshiruesve; nuk i frikësohet askujt e as i trembet kujt, sepse Ai është Ngadhënjyesi mbi robërit e Vet dhe i rregullon çështjet e tyre si të dojë Ai. Ndryshe nga mbretërit dhe udhëheqësit, të cilët nuk munden të bëjnë gjithçka dhe u duhen njerëz që t'i ndihmojnë për gjërat që nuk mund t'i bëjnë vetë si, ministrat, besnikët dhe ushtarët e tyre. Po ashtu kanë nevojë

që dikush t'ua transmetojë nevojat e atyre për të cilët nuk janë në dijeni; andaj u duhen ministra dhe njerëz të besueshëm që t'ua zbusin zemrat dhe t'ua fitojnë kënaqësinë. Sa i përket Zotit të lartësuar: Ai nuk ka nevojë për krijesat e Tij; Ai është më i mëshirshëm me ta se nënat e tyre. Ai është Gjykatësi i drejtë: i vë gjërat në vendin e tyre, në përputhje me urtësinë, dijen dhe fuqinë e Tij; prandaj nuk lejohet të krahasohet me krijesat e Tij në asnjë mënyrë. Prandaj Allahu i Lartësuar e ka sqaruar në Librin e Tij: se idhujtarët e kanë pranuar se Ai është Krijuesi, Furnizuesi, Rregulluesi; dhe se vetëm Ai i përgjigjet të dëshpëruarit, e largon të keqen, jep jetë dhe bën që krijesa të vdesë, e të tjera si këto prej veprave të Tij, i Lartësuar qoftë Ai. Me të vërtetë polemika midis idhujtarëve dhe të dërguarve ka qenë lidhur me kushtimin e adhurimit sinqerisht vetëm Allahut. Allahu i Lartësuar thotë:

﴿وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ...﴾

"Nëse i pyet ata se kush i ka krijuar, me siguri që ata do të thonë: 'Allahu...'" (Ez Zuhruf, 87), Allahu i Lartësuar thotë:

﴿قُلْ مَن يَرْزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ أَمَّن يَمْلِكُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ وَمَن يُخْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ ٱلْمَيِّتَ مِنَ ٱلْحَىِّ وَمَن يُدَبِّرُ ٱلْأَمْرَ ۚ فَسَيَقُولُونَ ٱللَّهُ ۚ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾﴾

"Thuaj: 'Kush ju ushqen nga qielli dhe Toka?

Kush e mundëson dëgjimin dhe shikimin? Kush e nxjerr të gjallin nga i vdekuri dhe të vdekurin nga i gjalli? Kush i drejton gjërat? Ata do të thonë 'Allahu'. E ti (o Muhamed) thuaj: 'Atëherë, përse nuk e keni frikë Atë?'" (Junus, 31), Ajetet që kanë këtë kuptim janë të shumta.

Më sipër kemi përmendur ajetet që tregojnë se mosmarrëveshja ndërmjet të dërguarve dhe popujve ishte pikërisht rreth faktit që adhurimi t'i kushtohet sinqerisht vetëm Allahut, siç thotë Allahu i Lartësuar:

﴿وَلَقَدۡ بَعَثۡنَا فِي كُلِّ أُمَّةٖ رَّسُولًا أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ وَٱجۡتَنِبُواْ ٱلطَّٰغُوتَ...﴾

"Çdo populli Ne i çuam një të dërguar (që u thoshte): 'Adhuroni Allahun dhe shmangni idhujt...'" (En Nahl, 36) Dhe ajete të tjera që kanë ardhur në këtë kontekst. Allahu i Lartmadhëruar e ka sqaruar në shumë vende të Librit të Tij fisnik çështjen e ndërmjetësimit, dhe thotë:

﴿...مَن ذَا ٱلَّذِي يَشۡفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذۡنِهِۦ...﴾

"Kush mund të ndërhyjë tek Ai për ndokënd pa lejen e Tij?" (El Bekare, 255) Gjithashtu Allahu i Lartmadhëruar thotë:

﴿وَكَم مِّن مَّلَكٖ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ لَا تُغۡنِي شَفَٰعَتُهُمۡ شَيۡـٔٗا إِلَّا مِنۢ بَعۡدِ أَن يَأۡذَنَ ٱللَّهُ لِمَن يَشَآءُ وَيَرۡضَىٰٓ ٢٦﴾

"Sa engjëj ka në qiej, ndërmjetësimi i të cilëve nuk bën asnjë dobi, veçse pasi të japë leje Allahu,

për kë të dojë e të pëlqejë Vetë!" (En Nexhm, 26)

Duke përshkruar melekët ka thënë:

﴿...وَلَا يَشۡفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ٱرۡتَضَىٰ وَهُم مِّنۡ خَشۡيَتِهِۦ مُشۡفِقُونَ﴾

"Ata ndërmjetësojnë vetëm për atë me të cilin Ai është i kënaqur, e prej frikës së Tij qëndrojnë me nderim dhe frikë (se mos i ndëshkon)." (El Enbija, 28)

Allahu i Lartmadhëruar bëri të ditur se Ai nuk është i kënaqur me mohimin e robërve të Tij, por prej tyre kënaqet me falënderimin; e falënderimi është ta njësojnë Atë në adhurim dhe të zbatohen urdhrat e Tij. I Larti ka thënë:

﴿إِن تَكۡفُرُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَنِيٌّ عَنكُمۡۖ وَلَا يَرۡضَىٰ لِعِبَادِهِ ٱلۡكُفۡرَۖ وَإِن تَشۡكُرُواْ يَرۡضَهُ لَكُمۡ...﴾

"Nëse ju e mohoni Atë, dijeni se Allahu është vërtet i pavarur prej jush. Megjithatë, Ai nuk është i kënaqur me mosmirënjohjen e robërve të Tij, por kënaqet me ju, nëse e falënderoni..." (Ez Zumer, 7)

Buhariu e transmeton në Sahihun e tij nga Ebu Hurejra (Allahu qoftë i kënaqur me të!) se ka thënë: "O i Dërguari i Allahut ﷺ! Kush është njeriu më fatlum që do ta fitojë ndërmjetësimin (shefatin) tënd?" Profeti ﷺ tha:

«مَنْ قَالَ: لَا إِلهَ إِلَّا اللهُ خَالِصًا مِنْ قَلْبِهِ».

"Ai që thotë: 'La ilahe il-lallah' me zemër të sinqertë." Ose tha:

«مِنْ نَفْسِهِ».

«nga vetja e tij».

Në Sahih ceket se Enesi (Allahu qoftë i kënaqur me të!) transmeton se Profeti ﷺ ka thënë:

«لِكُلِّ نَبِيٍّ دَعْوَةٌ مُسْتَجَابَةٌ، فَتَعَجَّلَ كُلُّ نَبِيٍّ دَعْوَتَهُ، وَإِنِّي اخْتَبَأْتُ دَعْوَتِي شَفَاعَةً لِأُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَهِيَ نَائِلَةٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ مَنْ مَاتَ مِنْ أُمَّتِي لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا».

"Çdo profet ka një lutje të pranuar dhe çdo profet e shpejtoi lutjen e tij, ndërsa unë e kam ruajtur lutjen time si ndërmjetësim për umetin tim Ditën e Kiametit. Ajo, nëse do Allahu, do të përfshijë këdo që vdes nga umeti im pa i bërë shok Allahut." Hadithet në këtë kontekst janë të shumta.

Të gjitha ajetet dhe hadithet që përmendëm tregojnë se adhurimi duhet t'i kushtohet vetëm Allahut, dhe se nuk lejohet që asgjë prej adhurimeve t'i kushtohet dikujt tjetër pos Allahut, as profetëve e as të tjerëve; dhe se ndërmjetësimi i takon vetëm Allahut, i Madhëruar qoftë Ai, siç ka thënë:

﴿قُل لِّلَّهِ ٱلشَّفَٰعَةُ جَمِيعًا...﴾

"Thuaju: 'Ndërmjetësimi është i gjithi në duart e Allahut...'" (Ez Zumer, 44) Askush nuk e meriton ndërmjetësimin, përveçse pasi Ai t'i ketë dhënë leje ndërmjetësit dhe të jetë i kënaqur me atë për të cilin po ndërmjetësohet. Dhe Ai – I Lartësuar qoftë! – nuk është i kënaqur me gjë tjetër përveç teuhidit,

siç e cekëm më parë. Si rrjedhojë: idhujtarët nuk kanë kurrfarë pjese në ndërmjetësim, dhe këtë e ka sqaruar Allahu në Fjalën e Tij të Lartësuar:

﴿فَمَا تَنفَعُهُمْ شَفَٰعَةُ ٱلشَّٰفِعِينَ ﴿٤٨﴾﴾

"Prandaj, ndërmjetësimi i ndërmjetësuesve nuk do t'i bëjë dobi atyre." (El Mudethir, 48), Allahu i Lartësuar thotë:

﴿...مَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ﴾

"Për njerëzit e këqij nuk ka asnjë mik të afërt dhe as ndërmjetësues të pranueshëm." (Gafir, 18)

Është e ditur se padrejtësia, kur përmendet në mënyrë të përgjithshme, është shirku (idhujtaria) ndaj Allahut, ashtu siç thotë Allahu i Lartësuar:

﴿...وَٱلْكَٰفِرُونَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ﴾

"Jobesimtarët janë pikërisht të padrejtët." (El Bekare, 254) Allahu i Lartësuar thotë:

﴿...إِنَّ ٱلشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ﴾

"Pa dyshim, idhujtaria është një padrejtësi shumë e madhe." (Lukman, 13)

Ndërsa sa i përket asaj që e përmende në pyetje lidhur me thëniet e disa sufistëve nëpër xhami e gjetiu: "O Allah, dërgo salavate për atë që Ti e bëre shkak për shpalosjen e sekreteve të madhështisë Tënde dhe për rrezatimin e dritave të tua mëshironjëse, e falë kësaj ai u bë zëvendës i pranisë

hyjnore dhe mëkëmbës i sekreteve të tua vetjake... etj."

Përgjigjja e kësaj është se këto fjalë dhe të tjera të ngjashme me to, klasifikohen si fjalë jo të natyrshme dhe të ekzagjeruara, për të cilat na ka paralajmëruar Profeti ynë, Muhamedi ﷺ; siç e transmeton Muslimi në Sahihun e tij, nga Abdullah ibn Mes'udi (Allahu qoftë i kënaqur me të) se Profeti ﷺ ka thënë:

«هَلَكَ الْمُتَنَطِّعُونَ» قَالَهَا ثَلَاثًا.

"Janë shkatërruar ata që e ekzagjerojnë." Këtë e tha tri herë.

Imami Hatabi (Allahu e pastë mëshiruar!) ka thënë: "Ekzagjerues është ai që zhytet thellë në një çështje dhe stërmundohet në hulumtimin rreth saj sipas metodave të Ehlul-Kelamit (teologëve), që hyjnë në atë që s'u përket dhe zhyten në çështje që nuk i arrijnë dot mendjet e tyre."

Ebu Sa'adat Ibën el-Ethir ka thënë: "Bëhet fjalë për ata që thellohen shumë dhe e ekzagjerojnë në të folur, që flasin duke e shtyrë zërin deri në skajin më të largët të fytit; term i marrë nga rrënja e kësaj fjale që lidhet me hapësirën e sipërme të gojës; pastaj u përdor për çdo njeri që e ekzagjeron në fjalë dhe në vepër."

Duke u bazuar në shpjegimin e bërë nga këta dy imamë të gjuhës, bëhet e qartë për ty dhe për këdo

që ka sadopak mendje të kthjellët se kjo formë e dërgimit të salavateve dhe selameve mbi Pejgamberin dhe zotërinë tonë, të Dërguarin e Allahut ﷺ, klasifikohet si formë e ndaluar e teprimit dhe ekzagjerimit. Forma e lejuar për muslimanin në këtë çështje është të ndjekë me përpikëri mënyrën e vërtetuar nga Profeti ﷺ për dërgimin e salavateve dhe selameve mbi të, dhe kjo mjafton, pa qenë nevoja për të shtuar diçka tjetër.

Një prej formave të lejuara është ajo që e kanë transmetuar Buhariu dhe Muslimi në koleksionet e tyre të haditheve të vërteta, nga Ka'b ibn Uxhreh (Allahu qoftë i kënaqur me të!), se sahabët (Allahu qoftë i kënaqur me ta!) thanë: "O Profet i Allahut! Allahu na ka urdhëruar të dërgojmë salavate për ty; si t'i dërgojmë salavatet për ty?" Ai tha:

«قُولُوا: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ».

'Thoni: "All-llãhumme ṣal-li ‘alã Muḥam-medin ue ‘alã ãli Muḥammed, kemã ṣal-lejte ‘alã Ibrãhĩme ue ‘alã ãli Ibrãhĩme, inneke Hamídun Mexhíd, ue bãrik ‘alã Muḥammedin ue ‘alã ãli Muḥammed, kemã bãrakte ‘alã Ibrãhĩme ue ‘alã ãli Ibrãhĩme, inneke Hamídun Mexhíd.'"

Po ashtu në dy koleksionet e haditheve të vërteta, atë të Buhariut dhe të Muslimit, përcillet

nga Ebu Humejd es-Sa‘idi (Allahu qoftë i kënaqur me të!), se ata (sahabët) i thanë: "O Profet i Allahut! Si të dërgojmë salavate mbi ty?" Ai tha:

«قُولُوا: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبرَاهِيمَ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ».

«Thuani: All-llãhumme ṣal-li ‘alã Muḥammedin we ‘alã ezvaxhihi we dhurrijetihi kemã ṣal-lejte ‘alã ãli Ibrãhĩme, we bãrik ‘alã Muḥammedin we ‘alã ezvaxhihi we dhurrijetihi kemã bãrakte ‘alã ãli Ibrãhĩme, inneke Ḥamĩdun Mexhĩd.»

Në Sahihun e Muslimit, nga Ebu Mesud el-Ensari (Allahu qoftë i kënaqur me të!) transmetohet se Beshir ibn Sa‘di tha: "O Profet i Allahut! Allahu na ka urdhëruar të lutemi për bekime për ty; si të lutemi për bekime për ty?" Profeti (paqja qoftë mbi të!) heshti, pastaj tha:

«قُولُوا: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ؛ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبرَاهِيمَ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ؛ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبرَاهِيمَ فِي العَالَمِينَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَالسَّلَامُ كَمَا عَلِمتُم».

"Thoni: 'Allãhumme ṣal-li ‘alã Muḥam-medin ue ‘alã ãli Muḥammed; kemã ṣal-lejte ‘alã ãli Ibrãhĩme, ue bãrik ‘alã Muḥam-medin ue ‘alã ãli Muḥammed; kemã bãrakte ‘alã ãli Ibrãhĩme fi-l-‘ãlemin, inneke Ḥamĩdun Mexhĩd, dhe selamin ashtu siç keni mësuar.'"

Pra, këto fjalë, të tjera të ngjashme me to që janë

vërtetuar nga Profeti ﷺ janë ato që i takon muslimanit t'i përdorë në salavatet dhe selamet e tij mbi të Dërguarin e Allahut ﷻ; sepse i Dërguari ﷺ është më i dituri ndër njerëz për atë që i ka hije të përdoret për të, ashtu siç është më i dituri ndër njerëz për fjalët që duhet të përdoren ndaj Zotit të Tij.

Sa u përket shprehjeve të stisura dhe të shpikura, si edhe atyre që mund të bartin kuptim të pasaktë – siç janë shprehjet e përmendura në pyetje – nuk duhet të përdoren; për shkak të ekzagjerimit që përmbajnë dhe ngase mund të interpretohen me kuptime të pavlefshme, sikurse janë dhe në kundërshtim me fjalët që i zgjodhi Profeti ﷺ dhe me të cilat e udhëzoi umetin e tij, i cili ishte më i dituri i krijesave, më i sinqerti në këshillë për umetin dhe më i largëti nga stisja dhe ekzagjerimi, mbi të qofshin nga Zoti i tij salavatet dhe selamet më të mira.

Me kaq e mbyll përgjigjen time duke shpresuar që ajetet, hadithet dhe etheret (transmetimet nga gjeneratat e para) që përmendëm si argumente rreth sqarimit të realitetit të monoteizmit, realitetit të shirkut (idhujtarisë), dhe dallimit ndërmjet gjendjes së dhujtarëve të parë dhe idhujtarëve të mëvonshëm në këtë çështje, si dhe rreth sqarimit të mënyrës së salavatit të ligjësuar mbi të Dërguarin e Allahut ﷻ, të jenë të mjaftueshme dhe bindëse për

kërkuesin e së vërtetës. Ndërsa ai që nuk ka dëshirë ta njohë të vërtetën; ai është pasues i epshit të vet. Allahu thotë:

﴿فَإِن لَّمۡ يَسۡتَجِيبُواْ لَكَ فَٱعۡلَمۡ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهۡوَآءَهُمۡۚ وَمَنۡ أَضَلُّ مِمَّنِ ٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ بِغَيۡرِ هُدٗى مِّنَ ٱللَّهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ٥٠﴾

"E nëse ata nuk të përgjigjen ty, dije se ata janë skllevër të dëshirave të veta. E kush është në humbje më të madhe, se ata që udhëhiqen nga dëshirat e veta, pa udhëzim prej Allahut? Sigurisht, Allahu nuk i udhëzon njerëzit keqbërës." (Kurani, 28:50)

Allahu i Lartësuar e ka bërë të qartë në këtë ajet fisnik se njerëzit, lidhur me udhëzimin dhe fenë e vërtetë me të cilën Allahu e dërgoi Profetin e Tij, Muhamedin ﷺ, ndahen në dy grupe:

Grupi i parë janë ata që i përgjigjen Allahut dhe të Dërguarit të tij.

Grupi i dytë janë ata që ndjekin dëshirat dhe epshet e tyre. Pastaj Allahu i Lartësuar njoftoi se nuk ka më të humbur se ai që ndjek epshin e tij pa udhëzim prej Allahut.

I lutemi Allahut të Madhëruar të na shpëtojë nga pasimi i epshit, dhe të na bëjë ne, ju dhe mbarë vëllezërit tanë, prej atyre që i përgjigjen Allahut dhe të Dërguarit të Tij ﷺ, që e respektojnë sheriatin e Tij dhe paralajmërojnë nga çdo gjë që bie ndesh me të, bidate apo epshe! Padyshim Ai është Dhënës dhe

Bujar.

Salavatet dhe selamet qofshin për robin dhe të Dërguarin e Tij, Profetin tonë, Muhamedin, familjen, shokët e tij dhe ata që i ndjekin ata me vepra të mira deri në ditën e gjykimit!

❋❋❋

حرمين

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque and the Prophet's Mosque in languages.

978-603-517-376-6